VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

9.6.2025 (14.5 Ất Tỵ)

Số 69 (4203)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

LỰA CHỌN CÁN BỘ VĂN HÓA TRONG GIAI ĐOẠN SÁP NHẬP:

Thực sự là cuộc "thi tuyển văn hóa" mang tầm vóc

(VH). Trong buổi làm việc với Ban Tổ chức Trung ương vào ngày 27.5.2025, Tổng Bí thư Tô Lâm đã đưa ra một thông điệp mạnh mẽ, sâu sắc và đầy tâm huyết về công tác cán bộ. Trong đó, Tổng Bí thư nhấn mạnh: "Phải có tầm nhìn xa trong chuẩn bị đội ngũ cán bộ, đảm bảo sự kế thừa tiếp bước vững vàng giữa các thế hệ... Nhân sự lãnh đạo các cấp trong giai đoạn mới phải hội tụ đủ đức, đủ tài, đủ tâm, đủ tầm, đủ sức, đủ nhiệt huyết cách mạng để gánh vác trọng trách lịch sử đất nước".

[8+9]



Tại Hội nghị tuyên dương điển hình tiên tiến trong lĩnh vực văn hóa toàn quốc năm 2023 do Bộ VHTTDL tổ chức, diễn viên múa Phạm Thu Hằng chia sẻ những nỗ lực vượt qua khó khăn, trở thành solist múa (ảnh mang tính minh họa) Ảnh: TUẤN MINH

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Văn hóa là sợi dây đầy sắc màu, âm thanh cho tình hữu nghị giữa Việt Nam - Pháp

[3]

Tiếp tục đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; phân định thẩm quyền trong các ngành, lĩnh vực

[2]

Cơ hội của du lịch khi đường biên hành chính được vẽ lại

[6]

Ngọn bút thắp sáng sự thật và lẽ phải

[10]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Bảo vệ tuyệt đối an toàn cho bảo vật

● LÂM SƠN

Những ngày cuối tuần qua, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đã tiến hành lắp đặt thí điểm hệ thống báo động khi có người xâm nhập khu vực bảo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn ở Điện Thái Hòa và xem đây là một trong những phương án bảo vệ tuyệt đối an toàn cho bảo vật. Theo giới thiệu, nếu có người tiếp cận gần khu vực ngai vua thì hệ thống báo động sẽ kích hoạt và ngay lập tức phát ra âm thanh cảnh báo. **(Xem tiếp trang 2)**

PHIM HOẠT HÌNH HÈ 2025:

Bản sắc Việt tỏa sáng trên màn ảnh rộng

[11]

Tàu cao tốc hàng tỉ đồng phải... nằm bờ

[5]

Vượt khó tại "chảo lửa" Bukit Jalil

[15]

Tiếp tục đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; phân định thẩm quyền trong các ngành, lĩnh vực

Thủ tướng Chính phủ vừa ký Công điện số 83/CĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc tiếp tục đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; phân định thẩm quyền trong các ngành, lĩnh vực. Công điện gửi Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ; Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nêu rõ:

Thời gian qua, các Bộ, cơ quan ngang Bộ đã có nhiều cố gắng, nỗ lực khẩn trương thực hiện phân cấp, phân quyền theo các lĩnh vực của Bộ, ngành mình gắn với thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp theo chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ. Để kịp thời hoàn thiện đầy đủ, đồng bộ khuôn khổ pháp lý cho việc vận hành mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp từ ngày 1.7.2025 theo đúng chủ trương, yêu cầu của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, nhất là chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu:

Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ khẩn trương hoàn thiện các dự thảo Nghị định phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền theo các ngành, lĩnh vực phân công quản lý của Bộ, ngành mình trình Chính phủ ban hành; thời gian hoàn thành trước ngày 10.6.2025. Giao các Phó Thủ tướng Chính phủ được phân công phụ trách lĩnh vực rà soát kỹ, thông qua các dự thảo Nghị định phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền trước khi trình Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Nguyễn Hòa Bình ký ban hành; thời gian hoàn thành trước ngày 12.6.2025.

Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chủ động tổ chức triển khai thực hiện và chỉ đạo các cơ quan thuộc thẩm quyền tiếp nhận các nhiệm vụ theo phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền để thực hiện đầy đủ nhiệm vụ được giao, không để khoảng trống pháp lý, kịp thời giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, doanh nghiệp bảo đảm không ngắt quãng, không gián đoạn và không gây phiền hà, sách nhiễu, tăng chi phí, thời gian công sức...

P.V

Liên tiếp phát hiện vận chuyển lậu điện thoại thông minh qua đường hàng không

Cục Hải quan cho biết vừa phát hiện liên tiếp hai vụ vi phạm nghiêm trọng liên quan đến mặt hàng điện thoại thông minh vận chuyển trái phép qua sân bay quốc tế Nội Bài. Theo đó, vào khoảng 11h10 ngày 28.5, thông qua các biện pháp nghiệp vụ, kiểm soát rủi ro cùng với việc phân tích hình ảnh soi chiếu hành lý tại khu vực cửa ra A1 (cửa Hải quan số 2) và kiểm tra thực tế, Hải quan cửa khẩu sân bay quốc tế Nội Bài chủ trì, phát hiện một hành khách nhập cảnh trên chuyến bay mang số hiệu C1/91 từ Taipel (Đài Loan) đến sân bay quốc tế Nội Bài có mang theo 48 chiếc điện thoại thông minh nhãn hiệu Iphone đã qua sử dụng trong vali xách tay, không khai báo hải quan khi nhập cảnh vào Việt Nam. Cơ quan Hải quan đã xử lý theo quy định.

Trước đó, ngày 10.4, Hải quan cửa khẩu sân bay quốc tế Nội Bài chủ trì, bắt giữ một hành khách Mạc Tuấn Anh đi trên chuyến bay mang số hiệu 7C2201 từ Incheon - Hàn Quốc đến sân bay quốc tế Nội Bài. Do hành khách có tần suất đi lại nhiều lần trong thời gian ngắn, nghi ngờ có rủi ro cao và qua soi chiếu hành lý, đồng thời kiểm tra bằng máy dò kim loại phát hiện hành khách Mạc Tuấn Anh mang theo 64 chiếc điện thoại được quấn quanh người bằng băng dính nhằm qua mặt cơ quan chức năng. Cơ quan Hải quan đã ban hành Quyết định khởi tố vụ án hình sự về tội vận chuyển trái phép hàng hóa, tiền tệ qua biên giới và bàn giao đối tượng cùng toàn bộ tang vật cho cơ quan công an tiếp tục xử lý theo quy định.

Cục Hải quan cho biết, đây là hồi chuông cảnh tỉnh đối với những đối tượng lợi dụng con đường hàng không để thực hiện hành vi trái phép, đồng thời khẳng định quyết tâm của lực lượng hải quan trong việc đấu tranh không khoan nhượng với các hành vi vi phạm pháp luật.

B.N

Bảo vệ...

(Tiếp theo trang 1)

Ngoài ra, dự kiến sẽ lắp dựng "hàng rào" bằng kính bao xung quanh. Động thái này bước đầu được xem là sự chủ động, tích cực của Trung tâm trong việc khẩn trưởng nghiên cứu, xây dựng phương án bảo vệ đặc biệt đối với bảo vật quốc gia.

Tuy nhiên, trong phương án thí điểm này cũng đã xuất hiện những điều bất ổn nếu không dám nói là khó có thể chấp nhận, vì hệ thống thiết bị báo động bao gồm cả camera có kích thước khá lớn cùng nhiều camera "con", đèn báo hiệu cùng được lắp đặt tại một vị trí ở trần Điện Thái Hòa. Bất kể du khách nào cũng có thể nhìn thấy hệ thống báo động cùng camera giám sát này bởi nó quá "lộ liễu", đó là chưa kể làm như thế đã phần nào tác động đến tính nguyên bản của trần điện, gây ảnh hưởng không nhỏ tính thẩm mỹ của di sản, cũng như chưa được phép của cơ quan thẩm quyền. Hiện tại, hệ thống báo động thí điểm tại Điện Thái Hòa đã được tháo ra và tiếp tục nghiên cứu phương án khác phù hợp hơn.

Dẫn ra như trên để thấy rằng, việc nghiên cứu, áp dụng, triển khai phương án, biện pháp bảo vệ tuyệt đối an toàn cho bảo vật quốc gia không phải là vấn đề dễ dàng, đơn giản. Có một thực tế là nhiều đơn vị quản lý di tích, bảo tàng đang khá lúng túng trước yêu cầu "xây dựng, triển khai phương án bảo vệ đặc biệt đối với bảo vật quốc gia", hay "bảo vật quốc gia phải được áp dụng chế độ đặc biệt", vì họ cho rằng đến nay vẫn chưa thực sự hiểu một cách thấu đáo như thế nào là bảo vệ đặc biệt, bảo vệ tuyệt đối an toàn. Cũng từ thực tế, có không ít địa phương chưa quan tâm đầu tư kinh phí để nghiên cứu, xây dựng phương án bảo vệ đặc biệt, bảo vệ tuyệt đối an toàn cho bảo vật quốc gia. Bên cạnh đó, những người có trình độ, chuyên môn sâu về bảo quản, bảo vệ bảo vật còn khá mỏng nên chưa đủ sức đóng vai trò tư vấn, phản biện phương án bảo vệ, bảo quản theo diện đặc biệt.

Một cán bộ bảo tàng ở khu vực Bắc Trung Bộ thẳng thắn cho biết, "cho đến giờ này chúng tôi vẫn chưa hiểu biết đầy đủ cả trên lý thuyết lẫn thực tiễn về chế độ bảo quản, bảo vệ đặc biệt đối với bảo vật quốc gia, vì thế đơn vị chỉ mới áp dụng một số biện pháp trên mức bình thường như đảm bảo ánh sáng, máy hút ẩm, giữ ổn định nhiệt độ...". Mới đây, UBND thành phố Huế có văn bản báo cáo về việc rà soát, đánh giá thực trạng công tác trưng bày, bảo quản, bảo vệ và các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn đối với bảo vật quốc gia gửi Bộ VHTTDL, trong đó có đề xuất với Bộ mở các lớp đào tạo chuyên sâu, tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho đội ngũ bảo tàng, đồng thời chỉ đạo Cục Di sản văn hóa, các bảo tàng đầu ngành hướng dẫn xây dựng các phương án bảo vệ tuyệt đối an toàn cho các bảo vật quốc gia...

Đây thật sự đang là vấn đề rất được quan tâm, vì thế rất cần có những hướng dẫn cụ thể từ cơ quan có thẩm quyền, đồng thời cần có sự tham góp của những chuyên gia, nhà nghiên cứu hàng đầu về bảo quản, bảo vệ hiện vật, bảo vật, trong đó lưu ý bảo vật thể khối lớn; bảo vật với những chất liệu khác nhau. Bằng sự hướng dẫn này, các địa phương sẽ căn cứ nghiên cứu xây dựng phương án riêng nhằm đảm bảo an toàn tuyệt đối cho bảo vật quốc gia. ■

Việt Nam đón hơn 9,2 triệu khách quốc tế, lọt top tìm kiếm du lịch châu Á

Thống kê từ Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, trong 5 tháng đầu năm 2025, du lịch Việt Nam tiếp tục ghi nhận những tín hiệu tăng trưởng khả quan, với hơn 9,2 triệu lượt khách quốc tế, tăng 21,3% so với cùng kỳ năm ngoái. Thống kê riêng trong tháng 5.2025, cả nước đón 1,53 triệu lượt, tăng 10,5%. Theo các đơn vị lữ hành, so với tháng 4.2025 đây là con số "không hề thấp" vì thời điểm này đã qua mùa cao điểm khách quốc tế. Thậm chí, lượng khách đến tháng 5 đạt kỷ lục cao nhất trong các tháng 5 trong vòng 10 năm qua. Tín hiệu này cho thấy Việt Nam đang dần là điểm đến quanh năm của du khách, thay vì mùa vụ như trước.

Theo dữ liệu từ nền tảng đặt dịch vụ du lịch trực tuyến Agoda, Việt Nam xếp thứ 5 trong danh sách các điểm đến châu Á được du khách châu Âu tìm kiếm nhiều nhất mùa hè 2025, sau Malaysia, Nhật Bản, Indonesia và Thái Lan. Danh sách này dựa trên lượt tìm kiếm chỗ ở trong tháng 4.2025, cho các kỳ nghỉ từ tháng 7 đến tháng 8. Đại diện Agoda Việt Nam cho biết, Việt Nam gây ấn tượng mạnh nhờ cảnh quan thiên nhiên phong phú, bản sắc văn hóa đặc sắc và khả năng kết nối thuận tiện thông qua các đường bay thẳng từ châu Âu.

Trong số các quốc gia châu Âu, 5 quốc gia có lượng tìm kiếm du lịch đến Việt Nam cao nhất là Pháp, Anh, Đức, Nga và Na Uy. Đáng chú ý, Nga và Na Uy đã thay thế Hà Lan và Tây Ban Nha trong top 5, nhờ các chuyến bay thẳng và chính sách miễn thị thực của Việt Nam dành cho công dân hai nước này. Bên cạnh đó, Việt Nam cũng ghi nhận mức tăng ấn tượng từ các thị trường mới nổi như Hungary (+320%), Thổ Nhĩ Kỳ (+288%) và Ba Lan (+153%), cho thấy vị thế ngày càng nổi bật của du lịch Việt Nam đối với lựa chọn điểm đến của du khách châu Âu.

T.SƯƠNG

Đề xuất hướng dẫn xây dựng các phương án bảo vệ tuyệt đối an toàn cho các bảo vật quốc gia

UBND thành phố Huế đã có báo cáo số 232/BC-UBND gửi Bộ VHTTDL về việc rà soát, đánh giá thực trạng công tác trưng bày, bảo quản, bảo vệ và các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn đối với bảo vật quốc gia. Trên địa bàn thành phố Huế hiện có 14 hiện vật, nhóm hiện vật (gồm 40 hiện vật) đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận là bảo vật quốc gia. Các bảo vật quốc gia đang được các đơn vị, tổ chức quản lý và xây dựng phương án bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị gắn liền với các bảo vật quốc gia.

Trong đó, 38 hiện vật thuộc 12 nhóm bảo vật quốc gia do Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế quản lý, 2 hiện vật do Bảo tàng Lịch sử thành phố Huế lưu giữ, bảo quản và phát huy giá trị. Các bảo vật quốc gia này thuộc nhiều chất liệu (vàng, đồng, đá, vải, gỗ…) với niên đại lịch sử, điều kiện bảo vệ và bảo quản khác nhau. Nhìn chung, các bảo vật quốc gia đang ở trong tình trạng nguyên vẹn, chỉ trừ một số bảo vật có chất liệu bằng gỗ, vải (như Ngai vua triều Nguyễn và Áo tế giao…) bị bạc màu và bong tróc theo thời gian, bị tác động của con người và chịu tác động của thời tiết khắc nghiệt ở miền Trung. Tất cả các bảo vật quốc gia đã được xây dựng phương án bảo vệ (các biện pháp phòng, chống cháy nổ, trộm cắp, thiên tai…) nhằm đảm bảo an toàn cho các bảo vật quốc gia.

Cũng tại báo cáo này, UBND thành phố cũng đề xuất Bộ VHTTDL mở các lớp đào tạo chuyên sâu, tổ chức tập huấn nhằm nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ các bảo tàng. Đồng thời, đẩy mạnh thực hiện các dự án hợp tác quốc tế với các quốc gia phát triển, các tổ chức di sản văn hóa thế giới như UNESCO, ICCROM… trong lĩnh vực bảo tồn, bảo quản, tổ chức các khóa tập huấn, đào tạo cán bộ trong và ngoài nước để nâng cao nghiệp vụ và kỹ năng bảo quản; Chỉ đạo Cục Di sản văn hóa, các bảo tàng đầu ngành hướng dẫn các bảo tàng địa phương, bảo tàng chuyên ngành xây dựng các phương án bảo vệ tuyệt đối an toàn cho các bảo vật quốc gia, đồng thời triển khai hiệu quả các chương trình đặc biệt để quảng bá giá trị của các bảo vật quốc gia gắn với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

L.SƠN

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Văn hóa là sợi dây đầy sắc màu, âm thanh cho tình hữu nghị giữa Việt Nam - Pháp

Nhân dịp dự Hội nghị Đại dương Liên Hợp Quốc lần thứ 3 (UNOC 3) và hoạt động song phương tại Cộng hòa Pháp, chiều 7.6 theo giờ địa phương, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính và phu nhân đã thăm phố cổ và các công trình văn hóa ở Nice.



Thủ tướng Phạm Minh Chính tham quan Bảo tàng Lascaris Ảnh: NHẬT BẮC

Nằm bên bờ Địa Trung Hải, Nice là thành phố du lịch nổi tiếng bậc nhất ở miền Nam nước Pháp, hằng năm đón hàng triệu du khách trên khắp thế giới. Nice gồm khu phố mới và khu phố cũ, trong đó, khu phố cổ ở Nice được đánh giá nơi lưu giữ linh hồn của thành phố, với những tòa nhà cổ, các công trình kiến trúc độc đáo, quảng trường, viện bảo tàng, công viên… Thủ tướng Chính phủ và phu nhân đã tới thăm Bảo tàng Lascaris, địa điểm văn hóa độc đáo, mang đậm dấu ấn lịch sử và nghệ thuật của miền Nam nước Pháp.

Bảo tàng vốn là một dinh thự quý tộc thuộc thế kỷ XVII của gia tộc Lascaris-Vintimille, một trong những dòng họ quyền quý có ảnh hưởng lớn tại vùng này. Với kiến trúc Baroque lộng lẫy cùng các trần nhà được vẽ tay tỉ mỉ, cung điện này đã được xếp hạng di tích lịch sử vào năm 1946 và chính thức trở thành bảo tàng vào năm 1970. Lịch sử hình thành của bảo tàng gắn liền với mong muốn bảo tồn di sản kiến trúc quý giá của Nice, đồng thời tạo dựng một không gian để trưng bày các hiện vật nghệ thuật đặc sắc. Sau nhiều năm trùng tu, Bảo tàng Lascaris đã trở thành một trong những bảo tàng hàng đầu của thành phố, thu hút hàng chục nghìn lượt khách tham quan mỗi năm.

Một trong những điểm nổi bật của bảo tàng là bộ sưu tập nhạc cụ cổ vô cùng phong phú và quý hiếm, đứng hàng đầu tại Pháp và thuộc hàng lớn nhất châu Âu. Bộ sưu tập bao gồm hơn 500 nhạc cụ, trong đó có nhiều tác phẩm đến từ thế kỷ XVII đến XIX, phản ánh sự phát triển của âm nhạc cổ điển châu Âu. Những cây đàn violin, viola, cello được chế tác bởi các nghệ nhân lừng danh như Antonio Stradivari hay Guarneri del Gesù, là minh chứng cho trình độ thủ công đỉnh cao của thời kỳ này. Đặc biệt, bảo tàng còn sở hữu các nhạc cụ dân gian châu Âu, châu Phi và châu Á, tạo nên một sự giao thoa thú vị giữa các nền văn hóa.

Ngoài bộ sưu tập nhạc cụ, bảo tàng còn trưng bày các tác phẩm nghệ thuật trang trí như tranh vẽ, tượng điêu khắc, đồ gốm, thảm thêu và đồ nội thất cổ. Các căn phòng trong bảo tàng được phục dựng nguyên bản, với trần nhà vẽ tay, tường trang trí thạch cao. Thăm bảo tàng, Thủ tướng Phạm Minh Chính bày tỏ ấn tượng và ngưỡng mộ bởi nơi đây có được bộ sưu tập những hiện vật quý giá, đặc biệt là bộ sưu tập 500 nhạc cụ kết nối quá khứ, hiện tại, tương lai.

Cảm nhận giá trị từ những hiện vật tại bảo tàng, Thủ tướng Phạm Minh Chính khẳng định, văn hóa là sức mạnh nội sinh; truyền cảm hứng, tạo động lực cho các thế hệ; góp phần xây dựng, bảo vệ, phát triển đất nước nhanh, xanh và bền vững. Theo Thủ tướng, văn hóa cũng là sợi dây đầy sắc màu và âm thanh cho tình hữu nghị giữa hai dân tộc, hai đất nước Việt Nam - Pháp.

P.V (tổng hợp)

Vì sao đề xuất bỏ dán tem thu phí trên kính ô tô?

Bộ Xây dựng vừa có văn bản gửi Bộ Tài chính góp ý sửa đổi Nghị định 90/2023/NĐ-CP về thu, nộp, miễn, quản lý và sử dụng phí sử dụng đường bộ, một trong những đề xuất đáng chú ý là bỏ tem thu phí dán trên kính phương tiện.

Trong văn bản gửi Bộ Tài chính, cơ quan chủ trì soạn thảo sửa đổi Nghị định 90/2023, Bộ Xây dựng đề xuất bãi bỏ "Tem nộp phí sử dụng đường bộ" và toàn bộ các nội dung liên quan đến loại tem này trong nghị định. Theo Bộ Xây dựng, việc sửa đổi này nhằm thực hiện Nghị quyết số 66/NQ-CP ngày 26.3.2025 của Chính phủ về chương trình cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh giai đoạn 2025-2026. Bộ Xây dựng cho rằng mục đích ban đầu của việc dán tem trên kính chắn gió phương tiện là để hỗ trợ lực lượng chức năng kiểm tra việc nộp phí. Tuy nhiên, thực tế hiện nay chưa có quy định rõ về cơ quan kiểm tra, xử phạt khi phương tiện không dán hoặc không nộp phí. Việc kiểm soát nghĩa vụ nộp phí đã được tích hợp thông qua hệ thống quản lý thu phí và cổng thông tin điện tử của Cục Đăng kiểm Việt Nam.

Theo Bộ Xây dựng, việc bỏ tem thu phí sử dụng đường bộ không chỉ tiết kiệm chi phí hành chính mà còn phù hợp với xu hướng chuyển đổi số trong công tác quản lý phương tiện, thu phí và kiểm tra dữ liệu liên ngành. Bộ này cũng cho rằng: "Chỉ cần tra cứu dữ liệu từ hệ thống thu phí hoặc cổng thông tin đăng kiểm là có thể biết phương tiện đã hoàn thành nghĩa vụ tài chính hay chưa. Không cần thêm một miếng tem giấy để chứng minh điều đó. Đề xuất này nếu được chấp thuận sẽ góp phần hiện đại hóa hệ thống thu phí sử dụng đường bộ, tăng tính minh bạch và giảm gánh nặng thủ tục cho người dân, doanh nghiệp".

T.SƯƠNG

Chương trình tập huấn chuyên môn đối với người hướng dẫn tập luyện môn Dù lượn và Diều bay

Bộ VHTTDL vừa có Quyết định số 1723/QĐ-BVHTTDL ban hành chương trình tập huấn chuyên môn thể thao đối với người hướng dẫn tập luyện môn Dù lượn và môn Diều bay. Chương trình được triển khai nhằm tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và nâng cao chất lượng hoạt động tập luyện môn Dù lượn và môn Diều bay; Bồi dưỡng kiến thức chuyên môn cho người hướng dẫn tập luyện đáp ứng nhu cầu về chất lượng dịch vụ tập luyện theo quy định của pháp luật; Cung cấp, cập nhật những kiến thức và kỹ năng cơ bản, cần thiết nhằm đáp ứng yêu cầu công việc đối với người hướng dẫn tập luyện.

Đối tượng tham gia tập huấn gồm những người làm công tác hướng dẫn tại cơ sở tập luyện môn Dù lượn và môn Diều bay trên toàn quốc và các đối tượng khác có nhu cầu. Chương trình tập huấn chuyên môn thể thao đối với người hướng dẫn tập luyện môn Dù lượn và môn Diều bay gồm 3 phần lý thuyết, thực hành và kiểm tra. Trong đó, phần lý thuyết có 6 chuyên đề. Trong khi đó, phần thực hành sẽ gồm 4 chuyên đề: Kỹ thuật cơ bản môn Dù lượn và môn Diều bay; Hướng dẫn công tác tổ chức tập luyện và tham gia thi đấu môn Dù lượn và môn Diều bay; Công tác tổ chức và thi đấu môn Dù lượn và môn Diều bay; Phương pháp cứu hộ và sơ cấp cứu trong tập luyện và thi đấu môn Dù lượn và môn Diều bay.

Căn cứ vào nội dung chương trình cụ thể của từng lớp tập huấn, đơn vị chủ trì xây dựng khung để kiểm tra, đánh giá cho phù hợp với quy mô chương trình tập huấn và đảm bảo theo yêu cầu của khung chương trình này với những nội dung đánh giá như sau: Đối tượng tham dự tập huấn phải tham gia tối thiểu 80% thời lượng trên lớp, có kiểm tra kết thúc và đánh giá đạt yêu cầu sẽ được cấp giấy chứng nhận. Phần kiểm tra lý thuyết có số điểm tối đa là 50 điểm (điểm đạt là 25 điểm) và phần kiểm tra thực hành có số điểm tối đa là 50 điểm (điểm đạt là 25 điểm).

Cơ quan, đơn vị tổ chức tập huấn cấp giấy chứng nhận cho người kiểm tra đạt yêu cầu. Mẫu giấy chứng nhận theo Thông tư số 07/2021/TT-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL quy định về tập huấn chuyên môn thể thao đối với người hướng dẫn tập luyện thể thao. Quyết định yêu cầu chương trình tập huấn bảo đảm cung cấp và cập nhật về kiến thức, kỹ năng căn bản cần thiết. Về kiến thức cơ bản, phải cung cấp một số kiến thức cơ bản trong giáo dục thể chất, hiểu rõ về lịch sử phát triển, tính chất, đặc điểm, vai trò của môn Dù lượn và môn Diều bay và những nguyên lý sư phạm trong giảng dạy; kiến thức về an toàn trong tập luyện và sơ cứu chấn thương. Về kỹ năng, phải hướng dẫn tập luyện hệ thống kỹ thuật căn bản, một số bài tập thể lực, vệ sinh tập luyện và sơ cứu chấn thương ban đầu đối với tập luyện môn Dù lượn và môn Diều bay.

Cấu trúc nội dung chương trình đảm bảo khoa học, cân đối giữa lý thuyết và thực hành và theo hướng mở để dễ cập nhật, bổ sung cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

V.D

Đổi mới đề thi lớp 10 Hà Nội giúp thí sinh bớt lo lắng

Sáng qua 8.6, học sinh Hà Nội chính thức kết thúc kỳ thi lớp 10 công lập không chuyên. Các đề thi được đánh giá bám sát đề minh họa đã công bố từ đầu năm học 2024-2025. Công tác tổ chức kỳ thi và hỗ trợ được đảm bảo giúp kỳ thi diễn ra an toàn, nghiêm túc, đúng quy chế.

Trong buổi sáng 8.6, công tác kiểm tra, giám sát các điểm thi tiếp tục được tăng cường. Sở GD&ĐT Hà Nội đã huy động gần 600 cán bộ, giáo viên, chia làm 201 tổ kiểm tra tại 201 điểm thi trên địa bàn thành phố. Bên cạnh đó, còn có 17 đoàn kiểm tra lưu động kịp thời nắm bắt tình hình tổ chức thi. Theo ông Trần Thế Cương, Giám đốc Sở GD&ĐT Hà Nội, theo quy định của Bộ GD&ĐT, việc công bố kết quả điểm thi lớp 10 và điểm chuẩn tuyển sinh phải cùng một thời điểm. Theo kế hoạch của Sở GD&ĐT, từ ngày 9.6 đến 22.6, Hội đồng chấm thi của Sở sẽ thực hiện chấm bài thi trắc nghiệm. Từ ngày 11-22.6, Hội đồng sẽ chấm bài thi tự luận. Từ ngày 4-6.7, Sở sẽ công bố điểm bài thi các môn của thí sinh trên Cổng thông tin điện tử của Sở và Cổng tuyển sinh đầu cấp của thành phố. Cũng trong khoảng thời gian này, Sở sẽ công bố điểm chuẩn của các trường.

Theo báo cáo nhanh của Sở GD&ĐT Hà Nội kết thúc môn thi Toán, tỷ lệ học sinh tham gia là 99,57%, vắng 437 học sinh. Có 12 thí sinh cần hỗ trợ làm bài thi do vấn đề sức khỏe, hỗ trợ y tế. Không có thí sinh vi phạm quy chế thi. Năm học 2025-2026 là năm đầu tiên kỳ thi tuyển sinh vào lớp 10 THPT được tổ chức theo định hướng chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (GDPT 2018). Đây không chỉ là kỳ thi mang tính bước ngoặt đối với hàng nghìn thí sinh, mà còn có ý nghĩa quan trọng trong việc đánh giá hiệu quả đổi mới trong phương pháp giảng dạy, học tập và công tác chỉ đạo triển khai chương trình GDPT 2018 tại các nhà trường.

Đề thi được xây dựng bám sát đề minh họa do Sở GD&ĐT Hà Nội công bố từ đầu năm học 2024-2025 và có độ khó tương đồng với đề minh họa. So với các năm trước, cấu trúc đề thi không có nhiều thay đổi đáng kể, đảm bảo tính ổn định. Nội dung đề thi bám sát chương trình GDPT 2018, thể hiện rõ định hướng đánh giá năng lực, có tính thực tiễn cao và được thiết kế với mức độ phân hóa hợp lý, phù hợp với mục tiêu tuyển sinh vào lớp 10 THPT.

V.D

Vượt lên nghịch cảnh từ những nỗi đau

● **Bài, ảnh: LINH TÁ**

Như đóa hoa hướng dương vươn lên, vượt qua nghịch cảnh khiếm khuyết, chị Võ Thị Diễm từ đôi bàn tay yếu ớt đã từng bước tạo dựng một không gian lao động đong đầy tình người, nơi thắp sáng hy vọng cho hàng chục phận đời yếu thế.

Sinh năm 1982, hiện là hội viên Chi hội Khuyết tật Nhân Ái (phường Nhơn Bình, TP Quy Nhơn, Bình Định), không cam chịu số phận nghiệt ngã, chị Diễm đã bền bỉ vượt qua khiếm khuyết cơ thể, một mình nuôi hai con nhỏ và gây dựng xưởng đan ghế nhựa giả mây ngay trong ngôi nhà nhỏ của mình.

Những tưởng tìm được nơi chốn bình yên

Từ căn nhà nhỏ cuối hẻm ở tổ 72, khu phố 9 (phường Nhơn Bình), tiếng lách cách của khung sắt, tiếng sợi nhựa mây lướt qua tay chị Diễm và các cộng sự không chỉ làm nên những chiếc ghế vững chãi, mà còn đan kết thành câu chuyện về niềm tin, sự sẻ chia và khát vọng vươn lên, không khuất phục số phận.

Sinh ra trong một gia đình nghèo, chỉ có mẹ và bốn anh chị em, chị Võ Thị Diễm là con út. Năm 3 tuổi, chị mắc phải căn bệnh lạ, một mụn nhọt nhỏ mọc sau tai, rồi liên tục tái phát ở nhiều vị trí khác nhau. Đến năm 6 tuổi, khối mụn lớn lan xuống lưng, buộc phải phẫu thuật gấp. Sau ca mổ, bác sĩ thông báo với gia đình chị sẽ không thể đi lại bình thường. "Đó là cú sốc lớn với mẹ tôi. Còn tôi khi ấy dần hiểu rằng cuộc đời mình sẽ không giống ai", chị Diễm nhớ lại trong nước mắt tuôn trào. Dù cơ thể đau đớn, chị vẫn kiên trì đến trường. Nhưng hành trình học chữ của cô bé nhỏ ngày ấy là chuỗi ngày dài đầy nước mắt. Mỗi ngày, chị phải quấn vải ngang bụng để che vết thương sau lưng. Có lần vết mủ rỉ ra, dính chặt vào áo, đau buốt đến mức chỉ biết cắn răng chịu đựng.

"Điều khiến tôi tổn thương hơn là ánh mắt kỳ thị từ bạn bè. Học đến lớp 4, tôi đành nghỉ học, theo dì ra chợ bán rau phụ giúp gia đình", chị Diễm chậm rãi kể lại, giọng chùng xuống. Một lần theo mẹ vào TP Quy Nhơn điều trị, chị Diễm quyết định ở lại thành phố, mở quán nước nhỏ trên đường Nguyễn Thái Học để mưu sinh. Chính nơi góc phố giản dị ấy đã giúp chị dần lấy lại sự tự tin, rồi gặp gỡ người đàn ông khiếm thị trở thành chồng chị sau này. Kết hôn, chị Diễm chuyển về quê chồng ở Đắk Lắk và có với nhau hai cô con gái. Ngày ấy, tưởng như đã tìm thấy chốn bình yên, nhưng cuộc hôn nhân không trọn vẹn. Sự lạnh nhạt, định kiến khiến chị ngày càng cảm thấy lạc lõng ngay trong chính mái ấm của mình.



Người già tìm thấy niềm vui, sự chia sẻ tại xưởng đan lát của chị Diễm

Không cho phép bỏ cuộc

Sau đó chị quyết định đưa hai con trở về quê ngoại, nương nhờ mẹ già và bắt đầu lại từ con số không. Một khởi đầu đầy gian nan, nhưng cũng là hành trình chị khẳng định bản thân bằng đôi tay và ý chí không đầu hàng.

Không muốn sống mãi bằng sự giúp đỡ, năm 2017, chị Diễm vay 30 triệu đồng từ Hội Liên hiệp Phụ nữ phường Nhơn Bình (TP Quy Nhơn) để mua sắm trang thiết bị máy móc, ống hơi hành nghề gia công đan ghế nhựa giả mây xuất khẩu tại nhà, một công việc tưởng chừng đơn giản nhưng đầy thử thách với người khuyết tật. Có lúc ngồi bệt dưới đất, lưng đau nhức, nước mắt lặng lẽ rơi vì nỗi hoài nghi, hay là mình bỏ cuộc? Nhưng rồi tiếng gọi khẽ "mẹ ơi" từ các con, hay ánh mắt lo âu của người mẹ già đã giữ chị lại, níu tinh thần chị đứng dậy từ vực sâu tuyệt vọng. "Tôi không thể bỏ cuộc. Tôi phải đứng lên vì con, vì mẹ và vì chính mình", chị Diễm chia sẻ. May mắn thay, một số công ty đã tin tưởng giao nguyên liệu mà không yêu cầu thanh toán trước. Những chiếc ghế đầu tiên ra đời tuy còn vụng về nhưng là kết tinh của lòng tin và nỗ lực. Từ thành công bước đầu, nhiều người khuyết tật, người già, hộ nghèo quanh xóm tìm đến chị học nghề, kiếm thêm thu nhập.



Vượt qua nghịch cảnh khiếm khuyết, chị Võ Thị Diễm tạo dựng một không gian lao động

Không dừng lại ở đó, năm 2023, được Hội Phụ nữ phường hỗ trợ vay vốn mua sắm thêm thiết bị, chị Diễm mạnh dạn vay thêm 100 triệu đồng từ Ngân hàng Chính sách xã hội chi nhánh Bình Định để mở rộng quy mô sản xuất, hướng tới làm ăn chuyên nghiệp. Từ một cơ sở nhỏ, giờ đây xưởng đan lát của chị đã có doanh thu hàng trăm triệu đồng mỗi năm, tạo việc làm thường xuyên cho gần 20 lao động với thu nhập bình quân 3,5 - 4 triệu đồng/người/tháng. Trong số đó, bà Lê Thị Hà (75 tuổi), tay vẫn thoăn thoắt đan từng sợi mây, nơi nụ cười hiền hậu cho hay: "Mỗi ngày làm vài tiếng, đủ tiền thuốc men, lại có chị em chuyện trò, đỡ buồn lắm. Ở đây không ai chê mình già, chỉ thấy quý nhau thôi".

Với chị Diễm, những người làm việc trong xưởng không chỉ là công nhân mà như người nhà. "Chúng tôi vừa làm, vừa chăm sóc, động viên nhau vượt qua khó khăn", chị nói. Mỗi ngày, người phụ nữ nhỏ bé ấy vẫn xoay xở giữa trăm mối việc, từ điều hành xưởng cho đến chăm sóc mẹ già, đưa đón con đến trường. Dù thân thể không lành lặn, nhưng chị chưa bao giờ để nghịch cảnh khiến trái tim nguội lạnh. Trong chị luôn cháy rực ngọn lửa niềm tin và khát vọng sống. Từ hành trình gian nan nhưng đầy cảm hứng ấy, chị Diễm mong muốn lan tỏa thông điệp giản dị mà sâu sắc chính là: "Người khuyết tật cũng có giá trị, cũng có thể cống hiến nếu được tin tưởng và trao cơ hội".

Theo bà Hoàng Thị Thanh Nhã, Phó Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Bình Định, đối với người khuyết tật, để làm chủ kinh tế gia đình đã là điều khó, với phụ nữ khuyết tật lại càng khó gấp bội lần. Chị Diễm đã minh chứng cho những người cùng chí hướng thấy được một nghị lực phi thường, vượt qua nghịch cảnh trong việc biến khó khăn thành hành động, tự tin vượt qua những khiếm khuyết để vươn lên một cách đầy kiêu hãnh. Tấm gương chị đáng để nhiều người học tập, noi theo. ■

Tàu cao tốc hàng tỉ đồng phải… nằm bờ

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Sự xuất hiện của đội tàu siêu tốc đã dần thay thế tàu cao tốc khi thời gian chạy ngắn hơn chỉ còn 45 phút/chuyến dẫn đến nhiều tàu cao tốc tuyến Sa Kỳ - Lý Sơn và ngược lại đành nằm bờ, các chủ tàu cũng gặp khó khăn trong việc thanh lý.



Tàu cao tốc không hoạt động hư hỏng nằm tại vũng neo đậu tàu thuyền Lý Sơn

Theo người dân Lý Sơn cho biết, 17 năm trước, để di chuyển từ đất liền ra đảo Lý Sơn và ngược lại, người ta phải đi bằng các tàu chở khách vỏ gỗ được hoán cải từ các tàu đánh cá. Thời điểm đó, thời gian để đi từ hai điểm phải mất đến 3h đồng hồ. Tuy nhiên, có thời điểm, hai, ba ngày mới có một chuyến tàu.

Đến năm 2014, hạ tầng đảo Lý Sơn được phát triển, nhu cầu di chuyển ra Lý Sơn cũng tăng cao đáng kể. Một số tổ chức và cá nhân ở Lý Sơn đã tiến hành đầu tư hàng tỉ đồng, mua tàu vận tải vỏ sắt hiện đại nhằm thay thế tàu gỗ để đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch. Các con tàu vận tải tiền tỉ này đã giúp rút ngắn thời gian từ đất liền ra đảo chỉ còn 60 phút/chuyến. Chỉ vài năm sau, sự xuất hiện của tàu siêu tốc rút ngắn thời gian di chuyển xuống còn 45 phút/chuyến khiến cho hành khách bắt đầu chuyển hướng.

Từ đó, những con tàu cao tốc lại trở thành gánh nặng. Các chủ tàu rao bán nhưng không ai mua, nếu mua chỉ với giá "sắt vụn". Những con tàu hàng chục tỉ đồng giờ neo đậu nhiều năm rồi hoen gỉ, hỏng dần. Ông Nguyễn Hồng Danh ở huyện Lý Sơn, một trong những người tiên phong đầu tư tàu cao tốc tuyến Sa Kỳ - Lý Sơn vẫn tiếc nuối quãng thời gian hoàng kim của tàu cao tốc. "Khi đó, khách đến Lý Sơn ngày càng nhiều, tàu chạy liên tục, chuyến nào cũng kín chỗ. Thấy vậy nên nhiều người bắt đầu nhảy vào đầu tư tàu hiện đại hơn. Người đi sau làm tàu nhanh hơn, êm hơn… nên dần dần khách chê tàu của tôi. Gồng lỗ thêm thời gian thì tôi bán tàu", ông Danh cho hay.

> *Chính quyền địa phương rất chia sẻ khó khăn với các chủ tàu cao tốc đang ngưng hoạt động. Tuy nhiên, một số tàu bị hư hỏng nặng, không có biện pháp khắc phục nên cần phải trục vớt, xử lý để tránh bị ô nhiễm môi trường và cản trở tàu cá ra vào vũng neo đậu.*
>
> **(Bà PHẠM THỊ HƯƠNG, Chủ tịch UBND huyện Lý Sơn)**

Tương tự, ông Trần Đình Xem, chủ tàu cao tốc ở Lý Sơn cũng đầu tư con tàu gần 16 tỉ đồng nhưng hoạt động được 2 năm thì bị cạnh tranh, "đắp chiếu" suốt 7 năm qua. "Chúng tôi không thể cạnh tranh với tàu siêu tốc. Càng chạy càng lỗ nên cho tàu nằm bờ nhiều năm qua. Nhiều lần rao bán, khách cũng đến xem rồi bỏ đi", ông Xem buồn nói. Tại vũng neo đậu tàu thuyền Lý Sơn, hiện có ba tàu cao tốc không còn hoạt động và neo lại. Các tàu này trong tình trạng hoen gỉ, hư hỏng. Trong số này, tàu Hoàng Sa 3 thậm chí trong tình trạng chìm trong nước biển. Con tàu này hiện đã hư hỏng trầm trọng, phần đuôi vỡ, đầu chìm trong nước. Một số tàu cao tốc khác được neo trong vũng cũng đang đối mặt với tình trạng xuống cấp, hư hỏng. Từng là cả cơ nghiệp trị giá hơn chục tỉ đồng, nay lại nằm bờ vì không thể cạnh tranh lại tàu siêu tốc.

Năm 2023, UBND huyện Lý Sơn đã có công văn yêu cầu chủ tàu Hoàng Sa 3 có phương án trục vớt. Nếu không, UBND huyện sẽ xử lý theo quy định. Tuy nhiên kể từ đó đến nay, số phận con tàu vẫn "vật vờ" ở vũng neo đậu tàu thuyền. Bà Phạm Thị Hương, Chủ tịch UBND huyện Lý Sơn cho biết, nguyên nhân tàu cao tốc nằm bờ do yếu tố không cạnh tranh được thời gian di chuyển. Ngoài ra do gặp đợt kinh tế khó khăn, khách du lịch đến Lý Sơn giảm mạnh so với vài năm trước nên nhiều tàu đều lâm vào cảnh ế khách. "Chính quyền địa phương rất chia sẻ khó khăn với các chủ tàu cao tốc đang ngưng hoạt động. Tuy nhiên, một số tàu bị hư hỏng nặng, không có biện pháp khắc phục nên cần phải trục vớt, xử lý để tránh bị ô nhiễm môi trường và cản trở tàu cá ra vào vũng neo đậu", bà Hương nói.

Lý Sơn là huyện đảo nằm về phía đông bắc tỉnh Quảng Ngãi, cách đất liền 15 hải lý. Để đến được đảo, di chuyển bằng tàu ra đảo là con đường duy nhất. Theo Ban Quản lý cảng và cảng vụ đường thủy nội địa tỉnh Quảng Ngãi, hiện có 4 tàu chở khách tham gia tuyến Sa Kỳ - Lý Sơn và chiều ngược lại. Trung bình mỗi tàu có thể chở khoảng 152 khách/lượt. Tuy số tàu được đầu tư hiện đại nhưng lượng khách đi lại vẫn chưa tăng. ■

Sở Y tế TP.HCM thiết lập đường dây nóng tiếp nhận phản ánh hàng gian, hàng giả

Sở Y tế TP.HCM vừa công bố thiết lập đường dây nóng 0989.401.155 và tích hợp phản ánh trên ứng dụng "Y tế trực tuyến", nhằm tiếp nhận thông tin từ người dân về hành vi sản xuất, kinh doanh, quảng cáo hàng giả, hàng kém chất lượng trong lĩnh vực y tế. Động thái này được đưa ra sau 3 tuần triển khai đợt cao điểm kiểm tra và xử lý vi phạm, cho thấy quyết tâm của ngành y tế trong cuộc chiến chống gian lận thương mại, bảo vệ sức khỏe cộng đồng.

Trong đợt cao điểm vừa qua, Sở Y tế TP.HCM đã tiến hành kiểm tra đồng loạt 111 cơ sở gồm: 8 cơ sở mỹ phẩm, 63 cơ sở kinh doanh dược, 21 cơ sở kinh doanh thiết bị y tế và 19 cơ sở khám chữa bệnh. Qua đó, 41 cơ sở bị xử phạt, với tổng số tiền lên tới 2,27 tỉ đồng; gần 40 triệu đồng giá trị tang vật bị buộc nộp lại. Đặc biệt, Sở này đã thu hồi 122 phiếu tự công bố thiết bị y tế do phân loại sai quy định, đồng thời chuyển một số vụ việc nghiêm trọng sang cơ quan điều tra để xử lý theo pháp luật.

Theo đại diện Sở Y tế, các hành vi vi phạm phổ biến hiện nay bao gồm: Kinh doanh thuốc không rõ nguồn gốc, quảng cáo sai sự thật, ghi nhãn dễ gây nhầm lẫn giữa mỹ phẩm và thuốc, phân loại thiết bị y tế sai mức độ rủi ro, công bố tiêu chuẩn không đúng quy định và không duy trì giấy tờ lưu hành hợp lệ. Đặc biệt, tình trạng sản xuất và buôn bán hàng giả trong lĩnh vực dược phẩm, mỹ phẩm và thiết bị y tế vẫn đang diễn biến phức tạp, với thủ đoạn ngày càng tinh vi.

Lãnh đạo Sở Y tế nhấn mạnh, cuộc chiến chống hàng giả, hàng nhái và gian lận thương mại là nhiệm vụ thường xuyên và lâu dài, đòi hỏi sự vào cuộc quyết liệt của cơ quan quản lý và sự đồng hành của người dân. Các đoàn kiểm tra liên ngành với sự phối hợp giữa Sở Y tế, Công an thành phố, Sở An toàn thực phẩm và Trung tâm Kiểm nghiệm, thực phẩm, mỹ phẩm thành phố sẽ tiếp tục duy trì hoạt động kiểm tra đột xuất, chuyên đề và hậu kiểm. Tuy nhiên, Sở Y tế cũng nhìn nhận rằng, các chế tài hiện hành chưa đủ sức răn đe so với lợi nhuận từ các hành vi vi phạm. Do đó, Sở kiến nghị cần rà soát, sửa đổi luật theo hướng tăng mức xử phạt, mở rộng phạm vi áp dụng và khung hình phạt hình sự, đồng thời bổ sung quy định xử lý hành vi tiếp tay, bao che cho vi phạm.

P.V

Đảo Trường Sa cấp cứu ngư dân trong đêm

Đêm ngày 7.6, ngư dân Trần Công Nhanh, sinh năm 1975, quê Bình Minh, Thăng Bình (Quảng Nam), làm việc trên tàu cá QNa 94952TS, đã được cấp cứu kịp thời tại đảo Trường Sa sau khi xuất hiện triệu chứng viêm ruột thừa cấp khi đang đánh bắt trên biển.

Bệnh nhân bắt đầu đau bụng hố chậu phải, sốt nhẹ lúc 0h10 ngày 7.6 và được sơ cứu tại đảo Thuyền Chài, sau đó chuyển đến đảo Trường Sa lúc 20h cùng ngày trong tình trạng tỉnh táo, đau bụng nhiều, bụng chướng nhẹ. Qua thăm khám, xét nghiệm và hội chẩn với Bệnh viện Quân y 175, bệnh nhân được chẩn đoán viêm ruột thừa cấp giờ thứ 21, nguy cơ biến chứng viêm phúc mạc. Các bác sĩ đã tiến hành truyền dịch, dùng kháng sinh và thực hiện phẫu thuật cắt ruột thừa. Hiện bệnh nhân được theo dõi hậu phẫu, tình trạng ổn định, đội ngũ y tế bám sát, sẵn sàng xử lý các diễn biến bất thường.

Trường hợp trên cho thấy sự chủ động, kịp thời của lực lượng quân y đảo Trường Sa trong công tác chăm sóc sức khỏe cho ngư dân. Một lần nữa khẳng định tinh thần sẵn sàng ứng cứu và bảo vệ ngư dân tham gia đánh bắt hải sản trên vùng biển chủ quyền của Tổ quốc.

B.H

CƠ HỘI CỦA DU LỊCH KHI ĐƯỜNG BIÊN HÀNH CHÍNH ĐƯỢC VẼ LẠI

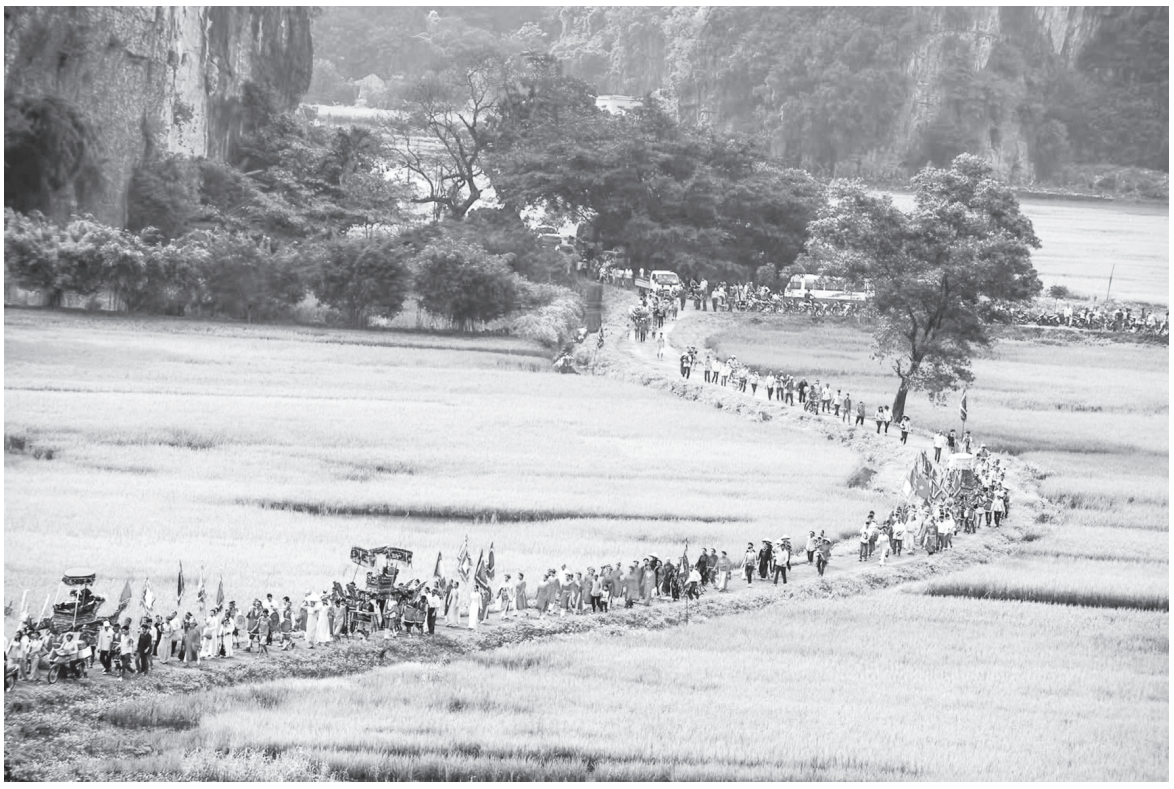
LTS. Khi những đường biên hành chính được vẽ lại, bản đồ du lịch Việt Nam cũng đứng trước cơ hội để định hình một không gian phát triển mới, mở rộng theo chiều sâu của văn hóa, lịch sử, bản sắc vùng miền và năng lực liên kết. Trong dòng chảy đổi mới thể chế và xu thế quản trị hiện đại, Hà Nam - Nam Định - Ninh Bình, ba địa phương từng gắn bó mật thiết về địa lý, lịch sử và tín ngưỡng, đang được nhìn nhận lại như một "tam giác di sản" đặc biệt, nơi hội tụ trầm tích văn hóa nghìn năm, cảnh quan sơn thủy hiếm có và tiềm năng sáng tạo còn chưa được khai mở. Đây không đơn thuần là sự cộng gộp về không gian, mà là một cơ hội chiến lược, đúng như tinh thần mà lãnh đạo Đảng và Nhà nước nhấn mạnh trong định hướng sắp xếp đơn vị hành chính: "Tái cấu trúc không chỉ để tinh gọn bộ máy, mà là tạo động lực mới cho phát triển vùng, thúc đẩy tăng trưởng xanh, đổi mới sáng tạo và phát triển bền vững".

Bài 1:

Khi di sản được kết nối

● **ĐINH AN - VŨ TOÀN**

Trong dòng chảy của lịch sử hành chính hiện đại, việc sáp nhập ba tỉnh Hà Nam - Nam Định - Ninh Bình, hình thành "Ninh Bình mới" sẽ không chỉ là một cuộc chỉnh lý địa giới đơn thuần. Cả ba địa phương, khi liên kết chặt chẽ sẽ hình thành một chuỗi trải nghiệm toàn diện và độc đáo, từ hành trình Tràng An - Tam Chúc - Phủ Dầy đến các tuyến du lịch làng nghề, du lịch lễ hội, du lịch golf, du lịch MICE và nghỉ dưỡng gắn với công nghiệp văn hóa.



Kỳ vọng tỉnh "Ninh Bình mới" sẽ trở thành tâm điểm mới của miền Bắc

Cộng hưởng thế mạnh

Nam Định - quê hương của đạo Mẫu, lễ hội Phủ Dầy, làng nghề truyền thống và tinh thần thành Nam hào sảng. Ninh Bình - "viên ngọc xanh" của miền Cố đô Đại Cồ Việt, với Tràng An - di sản kép thế giới đầu tiên của Việt Nam, Bái Đính - Hoa Lư - Tam Cốc là nơi kết tinh thiên nhiên, lịch sử và chiều sâu văn hóa, tín ngưỡng. Hà Nam với chùa Tam Chúc, đền Trần Thương, các làng nghề đặc sắc như: Đại Hoàng, Nha Xá, Đọi Tam… đang vươn mình từ điểm trung chuyển thành trung tâm mới trên bản đồ du lịch miền Bắc. Sự hòa quyện ấy không chỉ tạo nên một bức tranh đa tầng về du lịch văn hóa, sinh thái, tâm linh và nghỉ dưỡng cao cấp, mà còn mở ra khả năng tái thiết lại toàn bộ chiến lược phát triển theo hướng tích hợp tài nguyên, quy hoạch đồng bộ và xúc tiến tập trung, đưa "tam giác di sản" thoát khỏi vai trò "vệ tinh", trở thành "trục xoay chiến lược" cho phát triển du lịch đồng bằng Bắc Bộ.

Không phải ngẫu nhiên nhiều chuyên gia gọi vùng đất này là "tam giác linh thiêng". Bởi hiếm có khu vực nào mà các giá trị văn hóa - tín ngưỡng - cảnh quan - làng nghề - lễ hội lại phong phú và bổ trợ như vậy. Chỉ cần nhìn vào mật độ di tích, chiều sâu bản sắc và khả năng kể chuyện lịch sử qua không gian, có thể thấy tiềm năng của vùng sáp nhập là hiếm có. Nam Định mang khí chất của một trung tâm tín ngưỡng dân gian bậc nhất, với hàng trăm lễ hội đặc sắc, hệ thống đền, phủ đồ sộ và đời sống tôn giáo sống động. Ninh Bình giữ vai trò là trung tâm sinh thái - tâm linh - di sản tầm quốc tế, được định vị vững chắc trong các hành trình du lịch khu vực. Hà Nam là điểm trung chuyển chiến lược, đang nâng cấp hạ tầng du lịch và xuất hiện ngày càng nhiều sản phẩm chất lượng cao như Sun Urban City với đô thị nghỉ dưỡng xanh.

Khi được tổ chức lại thành một đơn vị hành chính thống nhất, tỉnh "Ninh Bình mới" sẽ có diện tích gần 4.000 km², dân số gần 4,4 triệu người, đủ lớn để trở thành điểm đến quốc gia và đủ đặc sắc để tạo dựng thương hiệu vùng. Với hệ thống di sản cấp quốc gia và thế giới, lễ hội, làng nghề, mạng lưới hạ tầng liên hoàn, cùng hạ tầng lưu trú, nghỉ dưỡng đang phát triển nhanh chóng, đây là vùng hội tụ đầy đủ các yếu tố thiên thời - địa lợi - nhân hòa để hình thành một trung tâm du lịch liên vùng có tầm vóc quốc tế.

Những điểm nghẽn cần tháo gỡ

Theo ông Bùi Văn Mạnh, Giám đốc Sở Du lịch tỉnh Ninh Bình: "Tỉnh "Ninh Bình mới" có nhiều tiềm năng nhờ kết nối giao thông thuận lợi, truyền thống lịch sử và văn hóa lâu đời với hàng nghìn di tích, nhiều điểm tham quan, hệ thống hàng chục nghìn phòng lưu trú du lịch …". Tuy nhiên, ông cũng chỉ rõ rằng: "Hà Nam là điểm đến mới nổi, Ninh Bình đã có thương hiệu, còn Nam Định có tiềm năng lớn nhưng phát triển còn khiêm tốn".

Sự phát triển không đồng đều giữa ba tỉnh phản ánh thách thức lớn: Thiếu một chiến lược phát triển vùng nhất quán, còn cạnh tranh thương hiệu điểm đến, thiếu cơ chế điều phối có thẩm quyền; sản phẩm trùng lặp, nhân lực du lịch yếu, dữ liệu phân tán, quảng bá thiếu trọng tâm. Nếu không tháo gỡ những điểm nghẽn đó, việc sáp nhập chỉ là cộng dồn tài nguyên mà không tạo ra sức mạnh tổng hợp.



Tỉnh "Ninh Bình mới" cần xây dựng cơ chế đầu tư và sản phẩm du lịch đặc sắc

Ông Bùi Văn Mạnh cũng đề xuất xây dựng thương hiệu du lịch chung cấp vùng, phát triển sản phẩm theo trục chủ đề như: Hành trình di sản: Tràng An - Bái Đính - Vân Long - Tam Chúc - chùa Hương; phát triển trục văn hóa - tâm linh - biển gồm: Phủ Giầy - đền Trần, biển Thịnh Long - Quất Lâm, vườn quốc gia Xuân Thủy; Du lịch nông nghiệp xanh… Cũng cần khuyến khích đầu tư sân bay quốc tế tại Hà Nam, phát triển các khu nghỉ dưỡng cao cấp, du lịch nông trại, cũng như nghiên cứu xây dựng hồ sơ đề cử cụm di sản Vân Long - Kim Bảng - Tam Chúc - chùa Hương là "Di sản thiên nhiên thế giới".

Cần một tầm nhìn "vùng du lịch thông minh"

Trong bối cảnh cạnh tranh điểm đến ngày càng khốc liệt, "Ninh Bình mới" cần được quy hoạch và vận hành như một "điểm đến thông minh - bản sắc - tích hợp", trên ba trụ cột: Bản sắc chung, sản phẩm đặc thù; điều phối vùng, liên kết thể chế; chuyển đổi số, phát triển du lịch thông minh.

Qua đó, tôn trọng sự khác biệt để xây dựng sản phẩm riêng cho từng địa phương trong tỉnh, trọng điểm là du lịch văn hóa, lịch sử - tâm linh - sinh thái - lễ hội - nghỉ dưỡng; đồng thời gắn kết các hành trình liên vùng như: "Di sản vùng Bắc Bộ", "Hành trình Tràng An - Tam Chúc - Phủ Dầy"… Thành lập Hội đồng điều phối phát triển du lịch vùng đóng vai trò quản trị quy hoạch, hoạch định chính sách chung, ban hành các chính sách hỗ trợ phát triển du lịch đặc thù của tỉnh; kết nối các hiệp hội du lịch, doanh nghiệp và chính quyền địa phương. Đồng thời, xây dựng và áp dụng bản đồ số vùng, vé điện tử toàn tỉnh, nền tảng giới thiệu sản phẩm chung bằng nhiều ngôn ngữ, tăng cường dữ liệu du khách để thiết kế trải nghiệm cá nhân hóa và chuyên biệt hóa sản phẩm theo thị trường.

Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Hà Nam Trương Quốc Huy nhấn mạnh định hướng sau sáp nhập: "Tập trung 5 nhiệm vụ trọng tâm, trong đó có hoàn thiện quy hoạch tổng thể, đẩy mạnh liên kết vùng, xây dựng cơ chế đầu tư và sản phẩm du lịch đặc sắc. Đây là bước đi chiến lược để cụ thể hóa tinh thần "hậu sáp nhập là khởi đầu phát triển" mà Trung ương đã chỉ đạo".

Dự báo năm 2025, tổng lượng khách đến 3 tỉnh (Hà Nam, Nam Định, Ninh Bình) ước đạt gần 15 triệu lượt, trong đó có hơn 2 triệu lượt khách quốc tế; doanh thu đạt trên 13.400 tỉ đồng. Với tiềm năng lợi thế và tốc độ phát triển như hiện nay, "Ninh Bình mới" sẽ trở thành một động lực, cực tăng trưởng du lịch mới của cả nước.

Khi "ba miền đất di sản" hợp lực, vùng đất này sẽ không chỉ là điểm đến, mà trở thành một biểu tượng phát triển mới của Việt Nam: Gắn kết quá khứ với tương lai, truyền thống với công nghệ, bản sắc với đổi mới, tạo nên một "tam giác động lực" đưa du lịch Việt Nam vươn lên trong kỷ nguyên xanh, thông minh và nhân văn. ■

(Còn tiếp)

Đến thôn Khun trải nghiệm sự đa dạng văn hóa

● **Bài, ảnh: MINH HOÀNG**

Đa dạng văn hóa các dân tộc, cảnh quan thiên nhiên độc đáo thôn Khun, thuộc xã Bằng Lang, huyện Quang Bình (Hà Giang) sở hữu nhiều tiềm năng để trở thành một điểm đến hấp dẫn.



Du khách trong và ngoài nước đến với thôn Khun

Nằm cách trung tâm huyện Quang Bình 8 km, thôn Khun có diện tích đất tự nhiên 1.513 ha, với 4 dân tộc cùng sinh sống (Tày, Dao, Nùng, La Chí). Mỗi dân tộc có những nét văn hóa độc đáo, đặc trưng riêng tạo nên một kho tàng văn hóa giàu bản sắc, các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc luôn được gìn giữ và phát huy như: Nhà sàn truyền thống, dệt thổ cẩm, đan lát, hát yếu, hát quan làng dân của dân tộc Tày, nghề đan quầy tấu, nghề rèn, múa ngựa giấy, hát giao duyên, lễ cúng thần rừng của dân tộc Nùng, nghi lễ cấp sắc của dân tộc Dao, nghi lễ cúng mừng cơm mới của dân tộc La Chí. Không gian thoáng đãng và bình yên của thôn Khun tạo nên sức hút đặc biệt với sự thân thiện mến khách của người dân bản địa càng lưu luyến chân du khách.

Huyện Quang Bình đã có kế hoạch, giải pháp cụ thể giúp nghề đan lát trở lại trong cuộc sống thường ngày, tích cực vận động hội viên học nghề đan lát, vừa tạo việc làm lúc nông nhàn, tăng thêm nguồn thu nhập đồng thời góp phần bảo tồn và gìn giữ nghề truyền thống ở thôn Khun, xã Bằng Lang. Nghề đan lát được xem như một nét văn hóa rất riêng, mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc, mang lại nhiều giá trị về vật chất lẫn tinh thần. Với mục đích bảo tồn, gìn giữ văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số, Phòng Văn hóa và Thông tin đã tham mưu cho UBND huyện xây dựng kế hoạch về bảo tồn, phát huy nghề đan lát truyền thống, đây cũng là bước đầu trong việc gắn nghề thủ công truyền thống với phát triển du lịch, hướng tới hình thành những mô hình du lịch cộng đồng, du lịch làng nghề, xây dựng sản phẩm phát triển du lịch trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Quang Bình.

Đến thôn Khun du khách còn được trải nghiệm không gian văn hóa đời sống hằng ngày của người dân. Bởi sự giao thoa của các dân tộc khiến thôn Khun như một không gian cộng đồng các dân tộc nhưng mỗi dân tộc đều gìn giữ riêng những giá trị văn hóa truyền thống của mình càng khiến nơi đây thực sự đáng để trải nghiệm. Bên cạnh đó, một trong những điểm nhấn của thôn Khun là ẩm thực đa dạng với các món ăn đậm chất riêng của dân tộc Tày, Nùng, Dao, La Chí. Đến với thôn Khun, du khách hãy dành thời gian rong ruổi trên những cung đường dẫn quanh bản, du khách sẽ bắt gặp những nếp nhà sàn truyền thống mái ngói xám nằm ẩn mình sau những vườn cây, cùng với đó là những thửa ruộng mênh mông, những vạt rừng cao bao bọc thôn bản.

Những ngôi nhà sàn truyền thống của đồng bào dân tộc Tày nơi đây thường được làm từ các loại gỗ quý, với thiết kế độc đáo, phù hợp với khí hậu và địa hình vùng núi. Ngôi nhà thường có hai phần: Phần trên là nơi sinh sống, ăn ở của gia đình, còn phần dưới được dùng để chứa nông cụ, nuôi gia súc hoặc làm kho chứa. Du khách khi nghỉ lại thôn Khun sẽ được ở nghỉ trong những ngôi nhà sàn này và được tận hưởng không gian yên tĩnh, gần gũi với thiên nhiên và cảm nhận cuộc sống thường nhật của người dân bản địa.



Đón khách bằng những điệu múa truyền thống

Thôn Khun còn níu chân du khách bởi nền ẩm thực đặc trưng, những món ăn dân dã không chỉ đa dạng về hình thức, phong phú về nguyên liệu, mà còn tươi ngon, hương vị đặc biệt rất riêng của đồng bào nơi đây như cá nướng, gà nướng, cá kho, thịt lợn nướng, cá canh lá chua, nộm hoa chuối...

Để xây dựng và phát triển làng văn hóa cộng đồng thôn Khun, xã Băng Lang bền vững, thời gian tới, các ngành các cấp huyện Quang Bình tập trung phát triển các sản phẩm của địa phương: Xây dựng sản phẩm du lịch mạo hiểm như leo núi; du lịch khám phá, trải nghiệm; hang động, thác nước, đi bộ xuyên rừng; hình thành các dịch vụ chăm sóc sức khỏe và chữa bệnh thông qua bí quyết dân gian truyền thống, dịch vụ cắm trại, phát triển nghề truyền thống; thưởng thức ẩm thực của các dân tộc. ■



Du khách cùng tham gia các trò chơi dân gian



Bảo tồn, phát huy nghề đan lát truyền thống

Kết nối Phú Yên và Đắk Lắk

Hiệp hội Du lịch Đắk Lắk và Hiệp hội Du lịch Phú Yên vừa tổ chức hội nghị liên kết, hợp tác phát triển du lịch Phú Yên và Đắk Lắk với chủ đề "Kết nối du lịch biển xanh với đại ngàn để phát triển bền vững", tại TP Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk).

Các đại biểu dự hội nghị đều khẳng định cả hai địa phương Đắk Lắk - Phú Yên đều có tiềm năng lớn để phát triển du lịch, nhất là du lịch xanh. Phú Yên với bờ biển dài 189 km, nhiều bãi tắm, vũng, vịnh, gành đá độc đáo, mà biểu tượng là Di tích quốc gia đặc biệt gành Đá Đĩa; cùng nhiều di tích văn hóa lịch sử lâu đời. Trong khi đó, Đắk Lắk với những vườn cà phê bạt ngàn, thác nước hùng vĩ, hệ sinh thái rừng và Không gian văn hóa cồng chiêng Tây Nguyên, được ghi danh là kiệt tác truyền khẩu và Di sản văn hóa phi vật thể đặc sắc của nhân loại. Quan trọng hơn, không lâu nữa Phú Yên và Đắk Lắk hợp nhất thì sự kết nối để phát triển tài nguyên thế mạnh du lịch "biển - rừng" càng cấp thiết hơn bao giờ hết.

Các đại biểu cũng tập trung thảo luận, đóng góp nhiều ý kiến sát thực về kết nối, phát huy thế mạnh của từng vùng miền để tạo nên những sản phẩm du lịch đa dạng, đặc sắc nhằm thu hút đông đảo khách du lịch cả nước và quốc tế đến Đắk Lắk - Phú Yên. Trong thời gian tới, hiệp hội du lịch hai địa phương cần sớm xây dựng đề án hợp nhất, đồng thời tiếp tục xây dựng chương trình hành động của hiệp hội trong bối cảnh mới, mở rộng kết nối hội viên, đoàn kết, hợp tác xây dựng các sản phẩm du lịch kết hợp "biển - rừng", thu hút khách nội tỉnh, khách trong nước, tiếp tục đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá, thu hút khách nước ngoài. **MINH LÝ**

LỰA CHỌN CÁN BỘ VĂN HÓA TRONG GIAI ĐOẠN SÁP NHẬP:

Thực sự là cuộc "thi tuyển văn hóa" mang tầm vóc

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Trong buổi làm việc với Ban Tổ chức Trung ương vào ngày 27.5.2025, Tổng Bí thư Tô Lâm đã đưa ra một thông điệp mạnh mẽ, sâu sắc và đầy tâm huyết về công tác cán bộ. Trong đó, Tổng Bí thư nhấn mạnh: "Phải có tầm nhìn xa trong chuẩn bị đội ngũ cán bộ, đảm bảo sự kế thừa tiếp bước vững vàng giữa các thế hệ... Nhân sự lãnh đạo các cấp trong giai đoạn mới phải hội tụ đủ đức, đủ tài, đủ tâm, đủ tầm, đủ sức, đủ nhiệt huyết cách mạng để gánh vác trọng trách lịch sử đất nước".

Những lời chỉ đạo ấy không chỉ là kim chỉ nam cho công tác tổ chức cán bộ nói chung mà còn là lời cảnh tỉnh, lời nhắn gửi sâu xa đối với lĩnh vực văn hóa, lĩnh vực "trồng người" bền vững nhất, song cũng dễ bị xem nhẹ nhất trong tiến trình cải cách hành chính và tái cơ cấu tổ chức bộ máy nhà nước.

Khi bản đồ hành chính được vẽ lại, không chỉ là ranh giới địa lý thay đổi, mà còn là những đường biên mong manh của ký ức, của bản sắc, của những điều thiêng liêng trong tâm thức cộng đồng bị lay chuyển. Việc sáp nhập tỉnh, huyện, xã không đơn thuần là sự kiện của bộ máy nhà nước, đó còn là một cuộc tái cấu trúc nhận thức và cảm xúc sâu xa trong lòng mỗi người dân... Nhưng để gánh vác sứ mệnh ấy, người cán bộ văn hóa không thể chỉ làm việc theo nhiệm kỳ, theo mệnh lệnh hành chính, theo các biểu mẫu thống kê. Họ không thể là người chỉ biết tổ chức các hoạt động văn nghệ theo định kỳ hoặc "làm cho xong kế hoạch năm". Họ phải là những người có chiều sâu văn hóa, có tình yêu với cộng đồng, có sự thấu cảm với lịch sử và có khả năng nhìn thấy những gì người khác không thấy. Họ phải hiểu đời, hiểu người, hiểu quê hương mình như hiểu chính mình. Phải có tấm lòng đủ rộng để ôm giữ bản sắc đa dạng, phải có trái tim đủ nhiệt huyết để dẫn dắt cộng đồng bước vào một tương lai mới mà không đánh mất cội rễ.

Đó không chỉ là công việc, đó là sự dấn thân. Và sự dấn thân ấy cần được bảo vệ, nuôi dưỡng, trao quyền và tôn vinh. Đừng để những người giữ gìn hồn vía cho làng quê bị gạt ra rìa trong những cuộc họp sắp xếp bộ máy. Đừng để họ trở thành "người ngoài cuộc" trong chính những quyết sách thay đổi địa phương mà họ đã gắn bó cả đời. Và càng không được để họ im lặng, lặng lẽ chứng kiến những giá trị văn hóa bị tan biến trong khi lẽ ra họ phải là người lên tiếng, người gìn giữ, người khai mở.



Thủ tướng Phạm Minh Chính và Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng tuyên dương các gương điển hình tiên tiến lĩnh vực văn hóa toàn quốc năm 2023 **Ảnh: P.V**

Lựa chọn cán bộ văn hóa hôm nay không chỉ là một bước trong kế hoạch tinh giản biên chế, cũng không thể là quyết định mang tính hình thức, "giao cho ai cũng được". Đó phải là một lựa chọn đầy cân nhắc và trách nhiệm, một lựa chọn thể hiện bản lĩnh chính trị, tầm nhìn chiến lược và chiều sâu nhân văn của toàn bộ hệ thống chính trị.

Chọn một cán bộ văn hóa chính là chọn người trồng rễ cho tương lai. Văn hóa không phải là cái hoa nở trên đỉnh phát triển, văn hóa là lớp đất nuôi hoa nở. Và người cán bộ văn hóa nếu đủ tầm, đủ tâm chính là người chăm đất, giữ nước, bảo vệ mạch nguồn để dân tộc không khô cằn giữa gió cát của hội nhập, hiện đại hóa và tái cấu trúc.

Tầm nhìn chọn người có khả năng "thắp lửa văn hóa"

Trong cơ chế hành chính hiện nay, vốn thường đặt ưu tiên vào những lĩnh vực dễ đo lường bằng con số như kinh tế, đầu tư, tài chính thì văn hóa rất dễ bị xem là thứ yếu, bị gán cho danh xưng "lĩnh vực mềm" và do đó thường bị xếp sau trong trật tự quan tâm. Nhưng chính vì là "lĩnh vực mềm", nên nó lại có sức mạnh bền bỉ, len lỏi và ảnh hưởng sâu xa tới tâm thế phát triển của một vùng đất, một cộng đồng, một quốc gia. Như Tổng Bí thư Tô Lâm đã khẳng định, muốn phát triển, muốn bứt phá, không thể chỉ cải cách thể chế, thay đổi mô hình tổ chức, mà quan trọng hơn cả là thay đổi tư duy, tư duy lãnh đạo, tư duy quản trị, tư duy dùng người, đặc biệt là ở những lĩnh vực có ảnh hưởng đến tâm hồn và căn cốt dân tộc như văn hóa.

Trong bối cảnh sáp nhập tỉnh, bỏ cấp huyện, khi bản đồ hành chính được tái thiết, thiết chế văn hóa được tổ chức lại, trụ sở được chuyển đi nơi khác, thì vai trò của người cán bộ văn hóa không thể chỉ dừng ở công việc hành chính thông thường. Họ không thể chỉ là người "giữ kho", người điền biểu mẫu, người làm "phong trào thi đua" cho đủ chỉ tiêu. Họ phải là những "kiến trúc sư mềm" thực thụ, những người có khả năng thiết kế lại không gian tinh thần của cộng đồng trong những thực tại hành chính mới. Họ là người có thể nhìn thấy giá trị văn hóa ẩn sau từng lớp bụi thời gian, người đọc được tâm trạng người dân giữa muôn vàn thay đổi, người biết nối những sợi dây vô hình giữa quá khứ và hiện tại để cộng đồng không lạc mất chính mình...

Người cán bộ văn hóa thời kỳ tái cấu trúc không chỉ là "người thực thi chính sách" mà phải là "người đồng kiến tạo giá trị". Họ cần có tư duy chủ động, tầm nhìn khai mở, khả năng giao tiếp cộng đồng tốt và trên hết là tình yêu sâu sắc với bản sắc địa phương. Họ không làm văn hóa chỉ để có "sản phẩm", "số liệu", mà làm để khơi gợi niềm tự hào, làm để củng cố căn tính, làm để gìn giữ hồn cốt của quê hương, dù quê hương ấy nay đã mang tên mới. Nhưng để chọn được những người như vậy, không thể chỉ dựa trên hồ sơ công chức, số năm công tác, hay thậm chí những tấm bằng đẹp. Phải có một cái nhìn sâu hơn, xa hơn, nhìn vào nhân cách, vào sự dấn thân, vào khả năng "thắp lửa văn hóa" trong những môi trường mà nhiều người khác chỉ nhìn thấy sự trơ cứng của cơ chế. Phải có cơ chế tuyển chọn mở, đánh giá linh hoạt, tôn vinh đúng lúc và tạo điều kiện phát huy năng lực thực chất. Như Tổng Bí thư Tô Lâm đã chỉ đạo rất rõ, phải "đổi mới tư duy, hoàn thiện cơ chế, chính sách phát hiện, thu hút, trọng dụng nhân tài, đặc biệt là trong các ngành, các lĩnh vực chiến lược mũi nhọn". Trong đó, văn hóa với vai trò là hạ tầng mềm cho sự phát triển bền vững cần được xác lập vị trí chiến lược đúng nghĩa, không thể mãi là "bổ sung sau cùng" trong cơ cấu tổ chức.

Việc chọn cán bộ văn hóa hôm nay là lựa chọn cho tương lai văn hóa của địa phương. Đó không phải là một quyết định hành chính, mà là một hành động trách nhiệm trước lịch sử, trước nhân dân, trước bản sắc dân tộc. Họ là những cán bộ văn hóa đủ tầm, đủ tâm và sẽ là người viết tiếp những dòng mới vào tập thể ký ức của nhân dân sau sáp nhập, giúp người dân cảm thấy dù tên xã đã đổi, dù trụ sở đã chuyển, nhưng chúng ta vẫn là chúng ta, vẫn có chung một niềm tin, một căn cước văn hóa, một giá trị cộng đồng không thể đánh mất.

Bảo vệ người dám nghĩ, dám làm

Giữa những chuyển động lớn của cải cách hành chính, nơi mà mọi thứ đều đang tái sắp xếp, nơi những ranh giới cũ bị xóa nhòa để vẽ nên một bản đồ hành chính mới, vẫn luôn có những con người lặng lẽ, bền bỉ gìn giữ lấy sợi dây kết nối giữa truyền thống và hiện đại, giữa cội nguồn và khát vọng vươn lên. Đó chính là những cán bộ văn hóa cơ sở, những người làm văn hóa bằng cả trái tim yêu quê hương, yêu cộng đồng, bằng sự gắn bó máu thịt với đất và người nơi họ sống và phục vụ.

Thực tế cho thấy, không ít trong số họ đã có những sáng kiến hết sức đáng trân trọng. Có người đã tự mình đứng ra tổ chức biên soạn lại lịch sử địa phương dựa trên địa giới mới, cố gắng lồng ghép câu chuyện của các cộng đồng vừa sáp nhập để hình thành một bản sắc chung mà vẫn không làm lu mờ nét riêng. Có người chủ động đề xuất giữ lại tên gọi làng cổ như một biểu tượng văn hóa trên các tuyến đường, khu phố mới để cái tên cũ không biến mất khỏi tâm trí người dân. Có người đề xuất tổ chức hội thi, ngày hội văn hóa hàng năm lấy cảm hứng từ những phong tục, lễ hội của các cộng đồng khác nhau để sự hợp nhất không phải là sự lấn át, mà là một hành trình hòa quyện, tôn trọng lẫn nhau. Thậm chí, có cán bộ đã mạnh dạn đề xuất thành lập các trung tâm văn hóa liên vùng, nơi không chỉ trưng bày hiện vật mà còn là không gian kể chuyện, diễn xướng, học tập và kết nối di sản giữa các vùng từng là huyện lỵ riêng. Một vài địa phương đã nhờ vậy mà biến những vùng đất tưởng như sắp bị lãng quên thành thương hiệu du lịch văn hóa mới, thu hút du khách bằng chính bản

sắc từng bị coi là "cũ kỹ".

Thế nhưng, cũng có không ít người trong số họ gặp phải rào cản vô hình, rào cản của tư duy hành chính cứng nhắc, của những quy trình phức tạp, của những ánh mắt dè chừng. Một số người, dù tâm huyết, cuối cùng cũng đành chọn sự im lặng, hoặc rời khỏi ngành vì cảm thấy không còn đất để sáng tạo, để cống hiến. Chính vì vậy, khi Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: "Khuyến khích bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm chung", thì đó không chỉ là một lời động viên tinh thần. Đó là một mệnh lệnh chính trị, một định hướng mang tính bảo trợ cho những con người đang giữ lấy sức sống mềm của đất nước trong quá trình tái thiết bộ máy. Cán bộ văn hóa, những người tưởng như đứng ở phía cuối của quyền lực hành chính hóa ra lại đang ở trung tâm của công cuộc giữ gìn căn tính dân tộc giữa thời kỳ biến động. Và họ cần được bảo vệ không chỉ bằng lời nói, mà bằng những cơ chế thật sự hiệu quả, cụ thể, lâu dài.

Chúng ta cần một cơ chế đánh giá đặc thù cho cán bộ văn hóa, không thể chỉ dựa trên số buổi tổ chức phong trào hay số lượng văn bản ký ban hành. Những giá trị văn hóa không thể đong đếm bằng chỉ tiêu hành chính. Cần đo bằng sự hồi sinh của một lễ hội, bằng niềm tự hào trong ánh mắt người dân khi thấy văn hóa của mình được trân trọng, bằng khả năng khơi dậy tinh thần cộng đồng ở những nơi tưởng như đã rệu rã sau sáp nhập. Cũng cần một lộ trình phát triển nghề nghiệp rõ ràng cho cán bộ văn hóa, không thể để họ mãi là "người đứng sau", là "phụ trợ cho ngành khác". Cần xem họ là những người truyền cảm hứng, là kiến trúc sư của sự phát triển tinh thần, là những người giữ nền móng vô hình nhưng không thể thay thế của quốc gia. Cần có các chế độ phụ cấp đặc thù, chính sách đãi ngộ hợp lý, chương trình đào tạo lại sau sáp nhập để họ không cảm thấy lạc lõng, mất định hướng trong bộ máy mới. Và nhất là, cần có cơ chế bảo vệ những sáng kiến văn hóa, đừng để sự sáng tạo chân thành bị bóp nghẹt chỉ vì nỗi sợ sai quy trình.

Cuộc lựa chọn mang tính lịch sử

Việc lựa chọn cán bộ văn hóa trong thời kỳ sáp nhập, sắp xếp lại đơn vị hành chính không đơn thuần là một quyết định nhân sự hay một bước trong quy trình tổ chức bộ máy. Đó thực sự là một cuộc "thi tuyển văn hóa" mang tầm vóc lịch sử, một cuộc chọn người để gánh vác sứ mệnh gìn giữ hồn cốt dân tộc trong một giai đoạn đất nước đang vận động mạnh mẽ để đổi mới, để hiện đại hóa, để hội nhập. Nó giống như việc gieo những hạt giống vào lòng đất của tương lai, những hạt giống phải đủ khỏe, đủ thuần chủng văn hóa, đủ bản lĩnh chống chọi với gió mưa của thời cuộc, để rồi kết trái ngọt lành cho một Việt Nam không chỉ giàu có về kinh tế, mà còn vững chắc từ gốc rễ tinh thần.

Chúng ta đang sống trong một kỷ nguyên mà sự thay đổi có thể đến trong từng hơi thở. Cái cũ và cái mới va đập nhau từng giờ, những giá trị truyền thống đứng trước nguy cơ bị xói mòn bởi làn sóng toàn cầu hóa mạnh mẽ. Một bản sắc địa phương có thể bị hòa tan chỉ trong vài lần chuyển tên địa giới hành chính. Một lễ hội cổ truyền có thể biến mất sau một nhiệm kỳ lãnh đạo nếu không có người đủ hiểu, đủ yêu, đủ giữ gìn. Và trong cơn lốc của tái cấu trúc này, người cán bộ văn hóa, tưởng chừng nhỏ bé lại là người giữ chìa khóa của sự bền vững. Họ không chỉ là người "giữ hồn" của một địa phương, mà còn là "người định hướng" cho tinh thần của một cộng đồng mới hình thành sau sáp nhập, là người giúp quá khứ không bị gãy gập, hiện tại không bị lạc lối và tương lai có nền để vươn lên.

Chọn một cán bộ văn hóa không phải chỉ để ký văn bản, tổ chức hoạt động phong trào hay phát động các cuộc thi. Mà là chọn một người biết kể chuyện, kể câu chuyện của mảnh đất, của con người, của di sản; là chọn một người biết nghe, nghe tiếng vọng của tiền nhân và tiếng nói âm thầm trong lòng dân; là chọn một người biết khơi gợi, khơi lại niềm tự hào địa phương, thắp sáng ý chí cộng đồng, gắn kết những con người từng thuộc về những không gian hành chính khác nhau bằng sợi dây vô hình nhưng bền chặt của văn hóa. Người cán bộ ấy, nếu được chọn đúng, sẽ là "điểm tựa mềm" nhưng kiên cường cho cả một vùng đất đang chuyển mình.

Chúng ta không thể bước vào tương lai bằng một đội ngũ cán bộ văn hóa lạc hậu, thụ động, làm việc theo lối mòn, thiếu cảm xúc, thiếu chiều sâu. Cũng không thể trao niềm tin văn hóa cho những người thiếu gắn bó, chỉ coi công tác văn hóa là bước đệm hành chính, là "cơ cấu bắt buộc" chứ không phải là đam mê, là lý tưởng sống. Một quốc gia muốn mạnh không thể để yếu ở tầng tinh thần. Một cộng đồng muốn bền không thể để đứt mạch văn hóa. Và vì vậy, chọn cán bộ văn hóa hôm nay là một hành vi mang tính nền tảng, một lựa chọn làm nên diện mạo văn hóa Việt Nam trong những thập kỷ tới.

Giữ được bản sắc trong thời đại số, trong dòng chảy không ngừng của hội nhập toàn cầu, là một thách thức không nhỏ. Nhưng nếu chúng ta có những cán bộ văn hóa thực sự yêu nghề, hiểu văn hóa, có khả năng "biến những điều vô hình thành nguồn lực hữu hình", thì bản sắc ấy sẽ không chỉ được bảo tồn, mà còn được lan tỏa, được phát triển thành sức mạnh mềm, thành nội lực cho mỗi địa phương, mỗi cộng đồng, mỗi người dân. Và khi đó, chúng ta sẽ có một Việt Nam vừa hiện đại, vừa sâu sắc; vừa hội nhập, vừa độc lập trong tâm hồn.■

Hành trình hiến máu thầm lặng của người chiến sĩ an ninh

THẢO LAM

Là đại biểu duy nhất của tỉnh Bắc Ninh được tôn vinh nhân ngày Quốc tế người hiến máu (14.5), thiếu tá Nguyễn Đăng Anh (SN 1987), cán bộ Phòng An ninh đối ngoại, Công an tỉnh Bắc Ninh bày tỏ niềm vui và tự hào được cùng giao lưu, gặp gỡ với những người cùng có tinh thần hiến máu tình nguyện trên cả nước.

Bộ Y tế, Ban Chỉ đạo quốc gia vận động hiến máu tình nguyện (HMTN), Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, Ban Chỉ đạo vận động HMTN tỉnh Phú Thọ và Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương vừa phối hợp tổ chức chương trình Tôn vinh người hiến máu tình nguyện tiêu biểu toàn quốc năm 2025.

Trong số 100 tấm gương được tôn vinh năm nay, có 29 đại biểu nữ, 71 đại biểu nam; 9 đại biểu là nhân viên y tế, 13 đại biểu công tác trong ngành giáo dục, 8 đại biểu thuộc lực lượng vũ trang. Độ tuổi lớn nhất của đại biểu là 60 (3 đại biểu), đại biểu trẻ nhất là 28 tuổi (đại biểu tỉnh Nam Định). 100 đại biểu đã hiến tổng cộng 4.800 đơn vị máu và tiểu cầu, trong đó có 8 đại biểu đã hiến máu 16 - 29 lần, 53 đại biểu đã hiến máu 30 - 49 lần, 25 đại biểu đã hiến 50 - 69 lần, 9 đại biểu đã hiến 70 - 99 lần. Là đại biểu duy nhất của Bắc Ninh nằm trong danh sách 100 tấm gương HMTN tiêu biểu, thiếu tá Nguyễn Đăng Anh bày tỏ niềm vui và tự hào vì được cùng giao lưu, gặp gỡ với những người cùng có tinh thần HMTN trên cả nước.



Thiếu tá Nguyễn Đăng Anh (người ngoài cùng bìa trái) và những người được tôn vinh cùng chí hướng HMTN vì cộng đồng

Chia sẻ về lần hiến máu đầu tiên, thiếu tá Nguyễn Đăng Anh cho biết, khi là sinh viên năm thứ nhất (năm 2009) anh đã biết đến ý nghĩa nhân văn của hoạt động HMTN và cũng muốn thực hiện nhưng chưa có cơ hội. Một lần, đang ngồi trên xe buýt từ trường (Hà Nội) về quê Bắc Ninh, qua ô cửa sổ anh nhìn thấy một điểm hiến máu lưu động. Không suy nghĩ nhiều, anh liền xuống ở bến tiếp theo và đi bộ về điểm hiến máu lưu động để hiến máu. Là sinh viên trong ngành lực lượng vũ trang nên Đăng Anh khá tự tin vì sức khoẻ của mình và ngay trong lần đầu tiên, anh đã HMTN thành công mà không cần ai vận động hay lo lắng gì.

Sở hữu nhóm máu O, nhóm mà ngân hàng máu luôn cần vì có thể hiến cho người mang nhóm A, B, AB và O nên người chiến sĩ an ninh luôn sắp xếp để đi hiến máu mỗi khi có dịp. Anh tham gia các hoạt động phong trào tại cơ quan, tổ dân phố hoặc theo dõi app HMTN để xem có lịch phù hợp sẽ đi hiến máu.

> *Tại Việt Nam, trong hơn 30 năm qua, phong trào HMTN đã từng bước lan tỏa sâu rộng trong xã hội và ngày càng phát triển mạnh mẽ. Năm 2024, cả nước đã vận động và tiếp nhận gần 1,75 triệu đơn vị máu, tương đương với trên 1,7% dân số tham gia hiến máu, trong đó 98% là từ người HMTN.*

Nhận thấy HMTN không chỉ là nghĩa cử nhân văn, tốt cho sức khoẻ nên anh đã vận động nhiều người thân, bạn bè cùng đi hiến máu. "Qua app hiến máu tôi thấy những giọt máu của mình được đưa tới bệnh viện sản nhi hoặc những bệnh viện đang cần máu cấp cứu tôi rất vui. Bản thân tôi luôn nhận thức việc hiến máu cứu người là nghĩa cử cao đẹp, trực tiếp góp phần chia sẻ những rủi ro, đồng cảm với những trường hợp người bệnh đang cần máu do tai nạn, bệnh tật xảy ra. Từ đó đem lại cho người bệnh cần máu thêm niềm tin, sức sống. Vì vậy bản thân luôn duy trì hoạt động tham gia hiến máu tình nguyện theo các đợt, chương trình khi đủ điều kiện sức khoẻ và công việc", thiếu tá Đăng Anh chia sẻ.

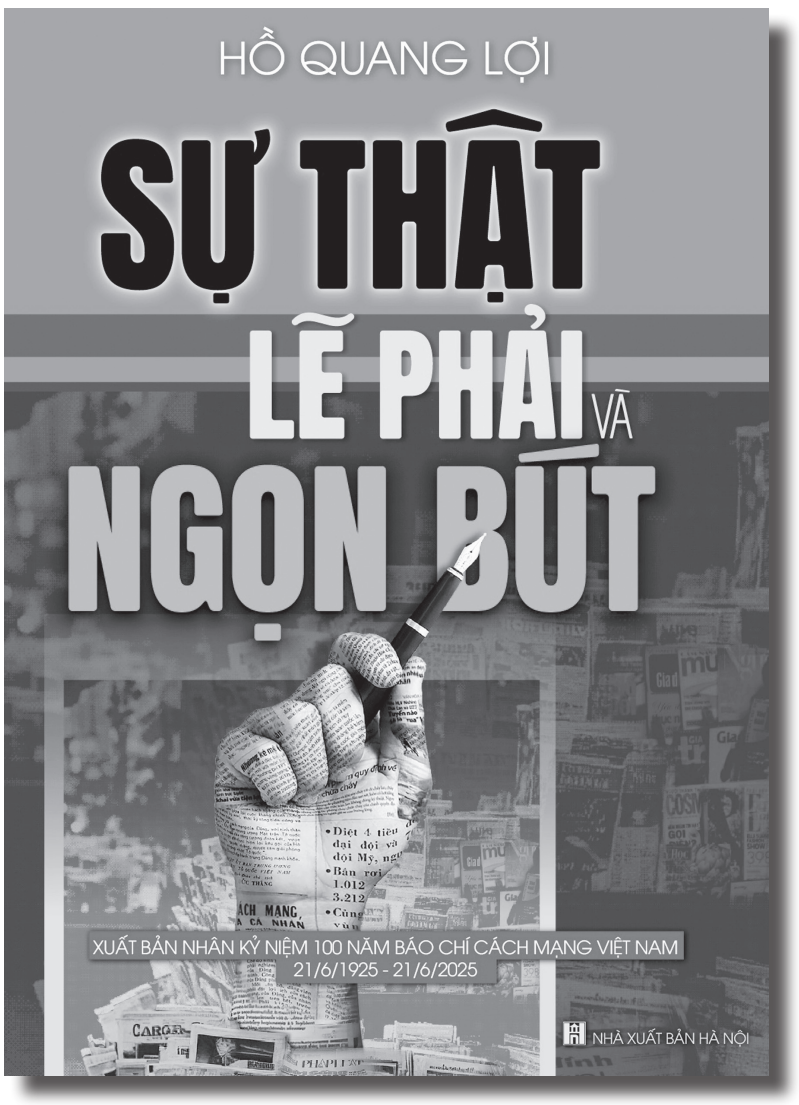
Từng được khen thưởng vì thành tích xuất sắc trong phong trào hiến máu tình nguyện của tỉnh, của Bộ Công an và năm 2025 này, người chiến sĩ an ninh xứng đáng được Ban Chỉ đạo quốc gia vận động hiến máu tình nguyện vinh danh. Dù vậy, anh vẫn khiêm tốn: Khi đến đây gặp được rất nhiều anh chị cùng chung chí hướng HMTN và được nghe chia sẻ những cái câu chuyện về số lần hiến máu cũng như sự lan tỏa trong cộng đồng cá nhân thấy mình vẫn còn quá nhỏ bé. Có người gần 100 lần, đây cũng là ước mơ của anh để phấn đấu. "Để làm được điều đó, trước tiên tôi phải giữ gìn sức khỏe của bản thân để có thể hiến máu được định kỳ 3 tháng/lần, sắp xếp thời gian để đi hiến máu; đồng thời tuyên truyền, vận động người thân, bạn bè để mọi người cùng biết đến và tham gia nhiều hơn hoạt động HMTN", anh Nguyễn Đăng Anh tâm sự.

100 đại biểu được tuyên dương đều có thành tích xuất sắc trong phong trào HMTN những năm qua. Tuy nhiên, thành tích của các đại biểu không chỉ là những con số đáng ngưỡng mộ mà còn là câu chuyện về tình yêu thương, về những trái tim bền bỉ cống hiến và lan tỏa những điều tốt đẹp của cuộc sống. ■

Ngọn bút thắp sáng sự thật và lẽ phải

● THÚY HÀ

Khi cầm trên tay cuốn sách thứ 11 của nhà báo Hồ Quang Lợi - *Sự thật, lẽ phải và ngọn bút*, tôi đã dành khá nhiều thời gian, đọc một mạch, không phải vì dày dặn trang viết, mà bởi mỗi trang là một dòng chảy thời cuộc, một nhịp đập lương tri, một sự dấn thân không mỏi mệt vào nghề và đời.



"Sự thật, lẽ phải và ngọn bút" là cuốn sách thứ 11 của nhà báo Hồ Quang Lợi

Trong hơn 20 năm theo nghiệp viết, tôi đã được đọc và gặp gỡ nhiều cây bút lớn, nhiều tác phẩm có sức nặng tư tưởng và nghệ thuật. Nhưng khi bước vào thế giới của *Sự thật, lẽ phải và ngọn bút*, dày tới 621 trang, tôi cảm giác như bước vào một tòa kiến trúc ngôn từ, nơi mỗi chương là một tầng ý nghĩa, mỗi bài viết là một cột trụ tâm huyết, nâng đỡ hệ giá trị nghề báo hiện đại và nhân văn.

Cuốn sách do Nhà xuất bản Hà Nội ấn hành nhân dịp kỷ niệm 100 năm Báo chí Cách mạng Việt Nam, không chỉ là một "cuộc trò chuyện", như tác giả gọi, mà là một bản hòa ca kết tinh giữa lý trí, cảm xúc và trải nghiệm của một người suốt đời viết cho sự thật, đứng về phía lẽ phải.

Tư duy chiến lược của một cây bút thời cuộc

45 năm làm báo, từng là một trong những cây bút bình luận quốc tế sắc sảo nhất của báo *Quân đội Nhân dân,* Tổng Biên tập báo *Hà Nội mới,* Trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy Hà Nội, Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo Việt Nam, nhà báo Hồ Quang Lợi không chỉ có sự từng trải, ông còn là hiện thân của tinh thần báo chí chuyên nghiệp, sắc sảo, đạo đức và đầy lòng trắc ẩn.

Từ chương đầu tiên *Mạch đập thời đại*, tác giả đã đưa người đọc bước thẳng vào dòng chảy sự kiện, bằng một giọng văn thẳng thắn, nhưng không thiếu đi sự điềm tĩnh, trí tuệ và nhân bản. Những câu hỏi lớn như: *"Câu hỏi Việt Nam - chân lý Việt Nam là gì?"* được ông đặt ra không phải để tạo ấn tượng, mà để khơi mở suy tư từ chính tinh thần Việt, thứ đã giúp đất nước này đi qua bão lửa chiến tranh, khủng hoảng kinh tế và vươn lên giữa thế cuộc toàn cầu đầy biến động, "sẵn sàng là bạn, là đối tác tin cậy và có trách nhiệm với tất cả các nước trong cộng đồng quốc tế".

"Bí quyết lớn nhất là gì? Đó chính là Tinh thần Việt Nam!", ông viết. Một dòng chữ ngắn, mà hàm chứa toàn bộ cốt lõi tư tưởng của tác phẩm này.

Mở đầu cuốn sách là 6 bài viết như những "phác đồ tư tưởng" cho người làm báo trong thế giới nhiều biến động. Dù *Tinh thần Việt Nam trong kỷ nguyên mới* hay *Xung lực đột phá chiến lược*, tác giả không chỉ nêu hiện tượng mà đi đến tận gốc vấn đề, từ động lực kiến tạo nội sinh của Việt Nam đến vị thế trong cạnh tranh chiến lược Trung - Mỹ.

"Việt Nam đã tìm ra phép *cân bằng động* trong quan hệ với các nước lớn để hóa giải bão tố". Mỗi câu chữ của Hồ Quang Lợi viết ra như một mũi tên găm trúng tâm lý thời đại, giúp người đọc thấy được bản lĩnh, sự tỉnh táo và đường hướng ngoại giao đầy chủ động của đất nước trong kỷ nguyên vươn mình. Và *Mạch đập thời đại*, quan trọng nhất, thay đổi to lớn nhất là "cuộc cách mạng về tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị Việt Nam năm 2025 mang trong mình đòi hỏi cấp thiết, nóng bỏng như một lời phán quyết của lịch sử".

Ở Chương II *Tâm thế cầm bút*, 9 bài viết là 9 lát cắt tinh tế về nghề và nghiệp mà các nhà báo khác viết về nhà báo Hồ Quang Lợi, hoặc các bài phát biểu, tham luận của ông về các vấn đề liên quan đến báo chí. *Dải lụa mềm và thanh kiếm sắc* không chỉ là một ẩn dụ đẹp mà còn là sự đối sánh chính xác giữa tính nhân văn và tính chiến đấu trong báo chí, sự hòa quyện giữa nhận thức và cảm xúc. Trong bài trả lời phỏng vấn *Ranh giới nhạy cảm*, Hồ Quang Lợi cảnh báo sự mong manh giữa sự thật và suy diễn, giữa phản biện và công kích khi viết bài bình luận. "Ăn làm sao, nói làm sao bây giờ?", khi "thế giới đang ở trong một khúc quanh lịch sử khắc nghiệt mà không thể nói thẳng mọi điều lên mặt giấy!". Cuối cùng của một bài báo phải là thuyết phục được bạn đọc và mang dấu ấn cá nhân của tác giả.

Trong *Sự thật, lẽ phải đang chờ ta lên tiếng*, nói về "nghề Tổng biên tập", nhà báo Hồ Quang Lợi cho rằng: "Tổng biên tập vừa phải có bản lĩnh, vừa phải có phẩm cách văn hóa thì mới xây dựng được tờ báo vừa có tính chiến đấu vừa có tính nhân văn". Đặc biệt, bài tham luận *Xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN, báo chí làm gì?* thể hiện chiều sâu tư duy chính trị - pháp lý của nhà báo Hồ Quang Lợi, xác lập vai trò báo chí như một thiết chế đồng hành nhưng không xu nịnh, không thỏa hiệp và thực tế tính phản biện xã hội của báo chí thời gian qua đã khẳng định thế mạnh truyền thông của báo chí.

Chương III *Ánh sáng nhân văn* là chương giàu cảm xúc và tinh tế bậc nhất. Những bài viết như: *Làm báo tử tế*, *Con đường vào trái tim*, *Lửa chiến đấu và lửa yêu thương* hay *Chính trực, nhân văn là vẻ đẹp của báo chí* là lời nhắc về gốc rễ nghề báo: Đó là nghề của trái tim, của những con người biết yêu thương, biết sẻ chia. "Tính chiến đấu của báo chí phải gắn liền với tính nhân văn", trong một thời đại mà tốc độ thông tin có thể giết chết chiều sâu của tác phẩm, câu nói ấy như một ngọn đèn cảnh giới tới tất cả những người cầm bút.

Bao nhiêu năm lăn lộn với nghề, nhà báo Hồ Quang Lợi cho rằng, "Đạo đức báo chí" là những giới hạn không thể vượt qua. 8 bài viết trong Chương IV: *Đừng để nén bạc đâm toạc tờ giấy*, *Không thể bẻ cong ngòi bút*, *Không thể có "nhà báo hai mặt"*, *Khi trượt vào cạm bẫy*… không chỉ là những tiêu đề sắc bén mà còn là cảnh báo đầy lương tri. "Cây bút trong tay người chính trực mới đủ sức mạnh làm sáng tỏ sự thật", nhà báo Hồ Quang Lợi viết như đóng dấu một niềm tin vào chính nghĩa báo chí. "Đó là danh dự của người làm báo Việt Nam!".

Với ông, người cầm bút như người ra trận cầm súng. Ở Chương V *Mạnh hơn bảo kiếm*, những bài viết: *Sự thật đanh thép*, *Dấn thân trong trận đánh lớn* hay *Giá trị niềm tin trong hiểm nghèo*… cho thấy, từ chiến trường thật đến mặt trận truyền thông, cây bút của Hồ Quang Lợi không chỉ sắc sảo, mà còn giàu khí phách. *Niềm tin cậy sống còn* là lời khẳng định như một nguyên tắc sống của những nhà báo dấn thân giữa vòng xoáy xã hội.

Kinh tế báo chí và tự trọng nghề

Đề cập đến một trong những vấn đề "nóng" hiện nay của báo chí nước nhà là kinh tế báo chí và tự trọng của người làm báo, trong Chương VI *Đồng hành cùng thắng*, nhà báo Hồ Quang Lợi phân tích tỉnh táo và chân thành về kinh tế báo chí, về "nỗi ám ảnh cơm áo" nhưng không vì thế đánh mất phẩm cách. *Không thể cày cấy lộn xộn trên đất của người khác* là một phép so sánh hình ảnh mà sâu sắc, phơi bày sự lỏng lẻo trong quản trị truyền thông hiện nay. "Kinh tế báo chí không chỉ là gánh nặng, đó là yếu tố để báo chí tồn tại tử tế", một lời nhắc trách nhiệm không chỉ cho người trong nghề mà cả cho những người làm chính sách.

Trong khi xã hội đang có những đổi thay, thậm chí điên đảo với mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo (AI), nhà báo Hồ Quang Lợi trong các bài viết của mình ở Chương VII *Mạng xã hội, AI và báo chí* đã phân tích rõ giá trị của báo chí và khẳng định giá trị thật là cứu cánh cuối cùng.

Các bài báo: *AI - Trợ thủ hay đối thủ?*, *Độ tin cậy là con đường sống*, *Trước "bão tố" truyền thông xã hội*... là những lát cắt sắc lạnh về báo chí đương đại, nhưng không hề vô vọng. "AI không có trái tim…", lời khẳng định cho thấy: Cảm xúc, trực giác và đạo đức mới là những thứ khiến con người không thể bị thay thế trong báo chí.

Trong Chương VIII *Ngọn lửa và trái tim*, những bài viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đại tướng Võ Nguyên Giáp, nhà báo Hữu Thọ, nhà báo Nguyễn Phong Sắc… không chỉ là ký ức, mà còn là lửa truyền nghề. Mỗi trang viết là một lần tác giả cúi đầu trước thế hệ đi trước, đồng thời trao lại ngọn đuốc cho lớp kế tục.

"Người làm báo học ở Bác tinh thần lạc quan để vượt qua mọi khó khăn, thử thách", từng chữ viết ra là một đạo lý sống mà nhà báo Hồ Quang Lợi gửi gắm trong tác phẩm của mình.

Một di sản báo chí đương đại mang tính gợi mở và soi đường

Sự thật, lẽ phải và ngọn bút không đơn thuần là tuyển tập các tác phẩm báo chí, càng không phải là hồi ức cá nhân. Đây là cuốn sách của một người mang trong mình tinh thần học giả và khí chất chiến sĩ, một cuốn cẩm nang cho người làm báo thời hiện đại. Mỗi chương không chỉ để đọc, mà còn để nghiền ngẫm. Mỗi bài viết không chỉ để tiếp thu, mà để đối thoại.

Là đồng nghiệp lớp sau và cũng là một người viết, tôi đọc cuốn sách này của nhà báo Hồ Quang Lợi bằng tất cả sự trân trọng và yêu quý. Không chỉ bởi những câu chữ, mà bởi tấm lòng trong veo của người viết. Từ chiến trường biên giới đến hội trường quốc tế, từ mặt báo in đến "dòng chảy số", ông chưa từng ngơi nghỉ. Đó không chỉ là hành trình nghề nghiệp, mà là hành trình giữ gìn một giá trị: Viết ra sự thật, bảo vệ lẽ phải, bằng một ngọn bút có tâm và có tầm.

Sự thật, lẽ phải và ngọn bút khiến tôi chiêm nghiệm, soi mình và tiếp tục bước đi với một ngọn bút tràn trề năng lượng tích cực. Đây còn là một công trình báo chí - văn hóa mang tính tham chiếu. Mỗi bài viết là một lát cắt của thời đại, một câu chuyện của nghề, một ánh sáng của đạo đức và trách nhiệm. Đọc cuốn sách, không chỉ các nhà báo, mà cả những người yêu văn hóa, quan tâm đến sự phát triển của xã hội, của đất nước sẽ tìm thấy nhiều điều để suy ngẫm, chiêm nghiệm. Và trên tất cả, là sự tin tưởng vào một thế hệ làm báo dấn thân, chính trực, đầy bản lĩnh như chính tác giả - một "ngọn bút" từng trải qua chiến tranh, làm báo trong hòa bình và vẫn viết đến những ngày hôm nay, bằng sự đĩnh đạc, thấu suốt và nhân hậu.

Một cuốn sách hay cho những ai tin rằng ngòi bút có thể làm sáng lên sự thật, làm nghiêng cán cân về phía lẽ phải, nếu nó được cầm bởi một người có trái tim trung thực và một trí tuệ tỉnh táo. ■

PHIM HOẠT HÌNH HÈ 2025:

Bản sắc Việt tỏa sáng trên màn ảnh rộng

● **THÙY TRANG**

Mùa hè 2025 đánh dấu bước chuyển mình đáng kể của điện ảnh hoạt hình Việt Nam khi lần đầu tiên có tới hai bộ phim 3D nội địa đồng loạt ra rạp, cạnh tranh với loạt "bom tấn" quốc tế. Không chỉ đa dạng về nội dung và hình thức, hoạt hình chiếu hè năm nay còn ghi điểm nhờ tinh thần nhân văn, bản sắc dân tộc và đầu tư bài bản dành riêng cho khán giả nhỏ tuổi.

Đậm đà bản sắc dân tộc

Trong bức tranh điện ảnh vốn dày đặc các tác phẩm ngoại, sự xuất hiện của hai bộ phim hoạt hình Việt Nam là *Dế Mèn: Cuộc phiêu lưu tới xóm Lầy Lội và Trạng Quỳnh nhí: Truyền thuyết Kim Ngưu* đã tạo nên điểm sáng đáng chú ý. Đây vừa là tín hiệu tích cực cho dòng phim hoạt hình nội địa, vừa cho thấy nỗ lực gìn giữ, truyền tải văn hóa dân gian qua ngôn ngữ hiện đại của hoạt hình 3D.

Dế Mèn: Cuộc phiêu lưu tới xóm Lầy Lội của đạo diễn Mai Phương, lấy cảm hứng từ tác phẩm truyện dài *Dế Mèn phiêu lưu ký* của nhà văn Tô Hoài, cải biên một số chi tiết để gần gũi hơn với khán giả đương đại. Phim lấy bối cảnh xóm Lầy Lội, nơi từng là cánh đồng xanh tươi nhưng đã bị ô nhiễm bởi rác thải. Dế Mèn cùng người bạn Dế Trũi lên đường giải cứu vùng đất và các cư dân khỏi kẻ thống trị là Ếch Cốm. Với cốt truyện dễ hiểu, phần âm nhạc chỉn chu và thông điệp bảo vệ môi trường, phim ghi điểm bằng cách tiếp cận hiện đại nhưng không mất đi chất Việt, từ ngôn ngữ thoại màu sắc dân gian, lồng ghép nhiều câu ca dao, tục ngữ, bài thơ nổi tiếng đến những mảng miếng hài hước gần gũi với trẻ em. Trong đó, tình bạn, tinh thần đoàn kết được đề cao. Phim còn gửi gắm thông điệp bảo vệ môi trường, phòng chống ô nhiễm. Phim ra rạp từ 30.5, đến ngày 3.6 đã đạt doanh thu hơn 7,5 tỉ đồng, một con số khả quan so với mặt bằng phim Việt từ trước đến nay.

Trong khi đó, *Trạng Quỳnh nhí: Truyền thuyết Kim Ngưu* của đạo diễn NSƯT Trịnh Lâm Tùng lại mang đậm màu sắc dân gian huyền sử (dự kiến công chiếu từ 20.6). Phim mở đầu bằng khung cảnh làng quê cổ tích, với mái đình, giếng nước, bờ tre quen thuộc, đưa khán giả gặp gỡ nhân vật Trạng Quỳnh trong hình hài của một cậu bé thông minh, nghịch ngợm, luôn kiêu ngạo cho rằng mình là trung tâm của vũ trụ. Thật không may, bố mẹ Quỳnh bị tình nghi chiếm đoạt bảo vật của triều đình và có lệnh truy nã. Trong cơn hỗn loạn, Quỳnh được đám bạn cùng làng và một bé trâu to khỏe giúp đỡ. Quỳnh tìm cách minh oan cho gia đình, qua đó phát hiện ra âm mưu của một thế lực hiểm ác muốn giải thoát sức mạnh của Cửu Vỹ Hồ nhằm gây hỗn loạn cho thế gian. Quỳnh và những bạn nhỏ bị cuốn vào một cuộc phiêu lưu cực kỳ nguy hiểm… Qua hành trình của mình, Quỳnh phát hiện ra mong muốn ẩn sâu trong tâm hồn mình là được kết bạn, thấu hiểu ý nghĩa của bạn bè và sẵn sàng hy sinh bản thân để chân thành với mọi người.



Cảnh trong phim "Trạng Quỳnh nhí: Truyền thuyết Kim Ngưu", dự kiến khởi chiếu từ 20.6

Kịch bản được xây dựng công phu, lồng ghép truyền thuyết Kim Ngưu, pha trộn yếu tố trinh thám, hài hước và hành động vừa đủ để hấp dẫn các bạn nhỏ. Câu chuyện không chỉ nói về cái thiện và cái ác, mà còn là hành trình của một cậu bé học cách vượt qua cái tôi, biết yêu thương, hợp tác và trưởng thành.

Đặc biệt, cả hai bộ phim đều là sản phẩm thuần Việt, được sản xuất bài bản và sử dụng công nghệ hoạt hình 3D hiện đại. Dù một bên mang màu sắc giả tưởng - hành động và một bên đậm chất dân gian - hài hước, nhưng cả hai đều sử dụng chất liệu văn hóa Việt, nhắm tới khán giả thiếu nhi nước nhà, điều tưởng đơn giản nhưng lâu nay khá hiếm hoi tại hệ thống rạp chiếu.



Phim "Dế Mèn: Cuộc phiêu lưu tới xóm Lầy Lội" đang phục vụ khán giả nhí tại các cụm rạp trên toàn quốc

Phim thiếu nhi phủ sóng rạp chiếu

Nếu như hoạt hình Việt đang dần tự tin khẳng định mình, thì mùa hè 2025 cũng chứng kiến sự trở lại hoành tráng của hàng loạt "bom tấn" quốc tế với nội dung phong phú, hình ảnh mãn nhãn và nhiều thông điệp ý nghĩa dành cho thiếu nhi.

Nổi bật nhất là *Doraemon: Nobita và cuộc phiêu lưu vào thế giới trong tranh* - phần phim thứ 44 của thương hiệu Doraemon, tác phẩm tiếp tục hành trình của Nobita và nhóm bạn khi bị cuốn vào thế giới trong các bức tranh cổ. Đến nay, chỉ sau 10 ngày ra mắt khán giả Việt (từ 23.5), phim đã đạt doanh thu khoảng 120 tỉ đồng, đứng đầu danh sách phòng vé Việt.

Có thể nói, *Doraemon: Nobita và cuộc phiêu lưu vào thế giới trong tranh* không chỉ hấp dẫn về mặt hình ảnh và nội dung mà còn là dấu mốc ý nghĩa nhân dịp 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Nhật Bản. Đặc biệt, nhân dịp kỷ niệm 45 năm loạt phim điện ảnh *Doraemon* ra đời, hàng loạt hoạt động dành cho thiếu nhi đã và đang diễn ra trên toàn quốc. Triển lãm kỷ niệm đang được tổ chức tại Vincom Landmark 81 (TP.HCM) và AEON Mall Long Biên (Hà Nội), quy tụ các mô hình Doraemon khổng lồ, đường hầm ký ức với 44 tạo hình, workshop vẽ tranh, trưng bày 150 tác phẩm do khán giả nhí vẽ gửi về…

Bên cạnh đó, nhiều tác phẩm khác sắp công chiếu như *Tổ đội gấu nhí: Du hí 4 phương* (ra rạp từ 6.6), *Bí kíp luyện rồng* (khởi chiếu 13.6); *Elio: Cậu bé đến từ Trái đất* (khởi chiếu 20.6) hay phiên bản live-action của *Lilo & Stitch* đều mang những chủ đề gần gũi, như tình bạn, lòng dũng cảm, khám phá bản thân… Các phim phù hợp với mọi độ tuổi, mang đến tiếng cười và thông điệp về tình cảm gia đình.

Với những khán giả nhí yêu thích yếu tố phiêu lưu, hành động, loạt phim như *Bí kíp luyện rồng, Kẻ trộm Mặt Trăng 4 (Minions 4)* hay *Trư Bát Giới: Đại náo thế giới mới* ra rạp trong hè này hứa hẹn mang lại lựa chọn giải trí sôi động. Đặc biệt, việc khơi lại các biểu tượng văn hóa châu Á như Trư Bát Giới qua lăng kính hoạt hình hiện đại cũng là hướng đi mới cho dòng phim thiếu nhi khu vực.

Dễ nhận thấy, sân chơi điện ảnh mùa hè năm nay đang dần mở rộng không chỉ về số lượng mà cả chất lượng. Trẻ em không còn bị giới hạn vào các sản phẩm nước ngoài, mà có thể lựa chọn xem những bộ phim do người Việt làm, kể chuyện Việt, điều từng "xa vời" trước đó. Đây được coi là bước ngoặt của ngành công nghiệp hoạt hình nội địa, đồng thời là cú hích quan trọng để "phim Việt cho thiếu nhi Việt" có vị trí xứng đáng tại rạp chiếu. ■

Phát động cuộc thi tìm kiếm ý tưởng đổi mới sáng tạo cho tuổi trẻ Việt Nam

Vừa qua, BTC cuộc thi "Khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo năm 2025" cấp thành phố đã chính thức giới thiệu nội dung chương trình đến đông đảo sinh viên và giảng viên tại các trường đại học trên địa bàn TP.HCM. Cuộc thi do Trường ĐH Luật TP.HCM, Trường ĐH Văn hóa TP.HCM và Trường ĐH Kiến trúc TP.HCM đồng tổ chức, nhằm lan tỏa tinh thần khởi nghiệp gắn với đổi mới sáng tạo trong các lĩnh vực pháp lý, văn hóa, kiến trúc, xây dựng, thiết kế và kinh tế - xã hội... Đối tượng tham gia là sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn TP, theo hình thức nhóm (tối đa 5 thành viên), có giảng viên hướng dẫn và có thể đến từ nhiều cơ sở giáo dục khác nhau.

Cuộc thi hướng tới các ý tưởng khởi nghiệp mang tính sáng tạo, gắn liền với mô hình kinh tế tuần hoàn, giải quyết các vấn đề cấp thiết của cộng đồng, đồng thời phù hợp với định hướng phát triển bền vững. Thời hạn nhận hồ sơ đến hết ngày 15.6. Vòng tuyển chọn diễn ra từ 15 - 30.6; vòng bán kết từ 10.7 - 20.8 và chung kết từ 21.8 - 31.10. Tổng giá trị giải thưởng lên đến hàng trăm triệu đồng, trong đó giải nhất trị giá 100 triệu. Các dự án vào vòng chung kết sẽ được hỗ trợ kết nối chuyên gia phát triển ý tưởng và có cơ hội nhận kinh phí ươm tạo từ Sở KH&CN TP.HCM, lên tới 40 triệu đồng/dự án.

Cuộc thi không chỉ là sân chơi trí tuệ dành cho giới trẻ, mà còn là chất xúc tác để những ý tưởng khởi nghiệp mang đậm bản sắc văn hóa, kiến trúc và pháp lý Việt Nam chạm tới hiện thực, góp phần kiến tạo tương lai bền vững cho cộng đồng. **THÙY TRANG**

NGHỀ LÀM ĐƯỜNG THỐT NỐT CỦA ĐỒNG BÀO KHMER BẢY NÚI:

Gìn giữ vị ngọt hồn quê

● **PHƯƠNG NGHI**

Từ bao đời nay, cây thốt nốt đã gắn bó máu thịt với đời sống của đồng bào Khmer vùng Bảy Núi, trở thành biểu tượng văn hóa độc đáo giữa đại ngàn Tri Tôn - Tịnh Biên (An Giang). Từ những giọt nước ngọt lành được gom góp mỗi sớm mai, bà con chắt chiu nấu thành đường thốt nốt vàng óng, thứ gia vị mộc mạc nhưng thấm đẫm hồn quê. Không chỉ là đặc sản miền biên giới, đường thốt nốt còn là kết tinh của ký ức, của tình đất, tình người và niềm tự hào của một vùng văn hóa đặc sắc nơi cực Nam Tổ quốc.

Vị ngọt quê hương

Từ tháng 11 năm trước đến tháng 5 năm sau, khi những cơn mưa rút lui nhường chỗ cho cái nắng hanh hao mùa khô, bà con lại rộn ràng vào vụ nấu đường thốt nốt. Những ngày này, không khó để bắt gặp hình ảnh thợ đường thoăn thoắt leo trèo, cần mẫn thu nước mật hoa. Đều đặn mỗi sáng và chiều, anh Anh Chau Chên ở ấp Pô Thi (xã An Cư, TX Tịnh Biên) lại mang theo dụng cụ, men theo lối mòn quen thuộc ra cánh đồng thốt nốt gần nhà, thu gom từng giọt tinh túy của trời đất về nấu đường, thứ đặc sản ngọt lành gắn bó bao đời với mảnh đất An Giang.

Anh Chau Chên chia sẻ: "Nước thốt nốt được thu từ những bông hoa trổ trên ngọn cây. Chúng tôi sẽ cắt nhẹ phần đầu cuống, để nước từ từ rỉ ra và hứng vào ống tre hoặc bình nhựa. Nước lấy về phải nấu ngay, vì để lâu sẽ chua, đường nấu lên bị mất vị. Vì vậy, bà con thường dựng lò ngay gần nơi khai thác để tiện chế biến. Nước mật được lọc qua vải mỏng để loại bỏ cánh hoa, côn trùng, rồi cho vào nồi lớn nấu trong 5-6 tiếng, đến khi cô đặc lại thành đường vàng óng. Mùa nắng, chỉ cần 6-7 lít nước là ra 1 kg đường; còn mùa mưa, phải đến 10 lít mới được 1 kg".

Theo ông Nguyễn Thanh Hùng, Phó Chủ tịch UBND TX Tịnh Biên, cây thốt nốt là biểu tượng văn hóa đặc sắc, gắn bó máu thịt với đồng bào Khmer vùng Bảy Núi. Hiện toàn thị xã có 305 cơ sở sản xuất đường với hơn 780 lao động trực tiếp, sản lượng đạt trên 3.000 tấn/năm. Đường thốt nốt không chỉ tiêu thụ trong tỉnh mà còn vươn ra nhiều thị trường trên khắp cả nước nhờ hương vị thơm ngon, đậm đà".

Để lấy được nước, người dân phải trèo lên thốt nốt bằng "nài" - một cây tre gai buộc chặt vào thân cây làm thang leo, mỗi ngày hai lần sáng tối. Chị Néang Chanh Vy ở ấp Phước Bình (xã Ô Lâm, huyện Tri Tôn) kể: "Gia đình tôi nấu khoảng 5-6 kg đường, có khi lên đến hơn 10 kg một ngày. Đường ngon hay không là do kinh nghiệm. Khi nấu, phải khuấy đều, vớt bọt liên tục, đến khi đường chuyển màu vàng đặc trưng là được. Thương lái đến tận nhà mua với giá 50.000 đồng/kg. Là đặc sản được du khách ưa chuộng nên nấu bao nhiêu cũng có người thu mua hết. Nhờ đó mà gia đình tôi có thêm nguồn thu ổn định để trang trải cuộc sống".



Anh Chau Chên ở ấp Pô Thi (xã An Cư, TX Tịnh Biên) thu hoạch mật hoa thốt nốt



Đường thốt nốt có vị ngọt thanh và hương thơm đặc trưng của nắng, của gió vùng Bảy Núi nên được thị trường ưa chuộng

Gìn giữ lửa nghề

Bên cạnh việc hình thành các làng nghề nấu đường thốt nốt tại huyện Tri Tôn và thị xã Tịnh Biên, người dân nơi đây còn được các ngành, các cấp quan tâm tổ chức lớp tập huấn kỹ thuật khai thác nước, chế biến và sản xuất đường đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm. Họ cũng được hỗ trợ về vốn, thiết bị phục vụ khai thác và nấu đường. Nghề làm đường thốt nốt không chỉ là công việc truyền thống của đồng bào Khmer, mà còn được định hướng trở thành sản phẩm đặc trưng, có giá trị kinh tế - văn hóa nổi bật của vùng đất Bảy Núi.

Theo ông Trương Bá Trạng, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh An Giang, để vừa nâng cao thu nhập ổn định cho người dân, vừa giữ gìn và phát huy giá trị nghề truyền thống, tỉnh đang triển khai các giải pháp phát triển du lịch gắn với bảo tồn làng nghề. Nghề truyền thống được xem là một loại hình tài nguyên du lịch, từ đó xây dựng các sản phẩm du lịch làng nghề độc đáo. Bên cạnh sự hỗ trợ từ Nhà nước, người dân cũng cần chủ động đổi mới, sáng tạo, thổi luồng sinh khí mới vào nghề, vừa phát triển kinh tế, vừa gìn giữ hồn văn hóa, khai thác hiệu quả tiềm năng du lịch địa phương.

"Định hướng đến năm 2030, An Giang sẽ xây dựng vùng sản xuất thốt nốt hữu cơ tại huyện Tri Tôn và TX Tịnh Biên; phát triển chuỗi liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ thốt nốt hữu cơ, không chỉ phục vụ nhu cầu trong nước mà còn hướng tới xuất khẩu. Qua đó, nâng cao giá trị gia tăng và từng bước xây dựng thương hiệu thốt nốt hữu cơ của An Giang, góp phần cải thiện đời sống và thu nhập người dân", ông Trạng cho biết.

Với giá trị văn hóa và tính độc đáo riêng có, năm 2024, nghề làm đường thốt nốt của đồng bào Khmer tại huyện Tri Tôn và TX Tịnh Biên chính thức được Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia - một niềm tự hào lớn lao của người Khmer nói riêng và của cả vùng đất An Giang nói chung. Bằng tình yêu nghề và ý thức giữ gìn di sản, tin rằng nghề nấu đường thốt nốt nơi đây sẽ phát triển bền vững, tiếp tục ghi dấu trong lòng du khách và cộng đồng. ■

Festival Thăng Long - Hà Nội năm 2025

UBND TP Hà Nội vừa ban hành Kế hoạch số 157/KH-UBND về tổ chức "Festival Thăng Long - Hà Nội năm 2025". Sự kiện năm nay mang chủ đề "Di sản - Kết nối - Thời đại", diễn ra từ ngày 31.10 - 9.11 tại nhiều địa điểm văn hóa nổi bật của Hà Nội, như: Phố đi bộ hồ Hoàn Kiếm (sân khấu chính tại Quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục và sân khấu phụ tại Vườn hoa đền Bà Kiệu); Hoàng thành Thăng Long; Bảo tàng Hà Nội; Văn Miếu - Quốc Tử Giám; Phố đi bộ Thành cổ Sơn Tây; Bãi đá sông Hồng…

Festival sẽ có nhiều hoạt động văn hóa, nghệ thuật đặc sắc, gồm: Lễ hội Di sản; Triển lãm kết nối di sản; Liên hoan múa rối Hà Nội mở rộng; Lễ hội âm nhạc quốc tế sông Hồng; Vũ hội hóa trang "Kết nối di sản"; Lễ hội áo dài du lịch Hà Nội; các chương trình trình diễn nghệ thuật… Đây là sân chơi nghệ thuật lớn của Thủ đô và là cơ hội quảng bá du lịch, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, khơi dậy niềm tự hào và tình yêu quê hương trong mỗi người dân. Với tinh thần đổi mới, cởi mở và giao lưu, Festival hứa hẹn trở thành nhịp cầu gắn kết giữa di sản quá khứ và tinh thần sáng tạo của thời đại mới, lan tỏa sức sống văn hóa Thăng Long - Hà Nội tới bạn bè trong nước và quốc tế.

MINH ĐỨC

Quảng Ninh lan tỏa thông điệp văn hóa gia đình

Sau 2 năm triển khai thi hành Luật Phòng, chống bạo lực gia đình (PCBLGĐ), tỉnh Quảng Ninh đã chủ động bám sát các hướng dẫn chuyên môn, đồng thời sáng tạo trong công tác truyền thông, vận động xây dựng các mô hình PCBLGĐ tại cơ sở. Những hoạt động này không chỉ thu hút sự tham gia của đông đảo người dân mà còn góp phần định hình môi trường văn hóa lành mạnh trong từng mái ấm. Trên địa bàn tỉnh, các chiến dịch truyền thông được thực hiện đa dạng qua truyền hình, phát thanh, báo chí và mạng xã hội, giúp nâng cao nhận thức cộng đồng và lan tỏa thông điệp tích cực về xây dựng gia đình không bạo lực.

Về phía các giải pháp hỗ trợ người yếu thế, Quảng Ninh đã duy trì và nhân rộng các mô hình hiệu quả, đồng thời thiết lập hệ thống đường dây nóng, địa chỉ tin cậy tại cộng đồng; đẩy mạnh hoạt động của các câu lạc bộ gia đình trên toàn tỉnh. Đến nay, Quảng Ninh đã hình thành 126 mô hình PCBLGĐ theo chuẩn Bộ VHTTDL, duy trì hoạt động hiệu quả của 301 CLB phòng chống bạo lực gia đình, 508 nhóm phòng, chống bạo lực và 1.025 địa chỉ tin cậy ở cộng đồng, cùng một trung tâm hỗ trợ cấp tỉnh, góp phần xây dựng địa phương trở thành điểm sáng trong công tác bảo vệ và gìn giữ giá trị văn hóa gia đình.

DUY VŨ

Trao quyền cho phụ nữ, vun bồi hạnh phúc gia đình vùng cao

● **PHẠM NGÂN**

Với phương châm "không ai bị bỏ lại phía sau", Dự án 8 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đã trở thành điểm tựa bền vững nâng bước phụ nữ vùng cao vươn lên.

Tại Nghệ An, Dự án đã góp phần cải thiện đời sống và lan tỏa những giá trị tích cực trong từng mái ấm. Nhờ được tiếp cận kiến thức, nâng cao nhận thức và được trao quyền một cách thực chất, nhiều phụ nữ dân tộc thiểu số đã mạnh dạn khẳng định vai trò của mình - người giữ lửa trong gia đình, đồng thời là người đồng hành chủ động trong phát triển kinh tế, bảo tồn văn hóa và xây dựng cộng đồng. Đó chính là hành trình từ sự thay đổi trong từng người mẹ, người vợ, đến sự chuyển mình của cả một vùng quê.



Truyền thông phòng, chống bạo lực gia đình, chăm sóc sức khoẻ sinh sản và ra mắt mô hình "Địa chỉ tin cậy tại cộng đồng" huyện Tương Dương thuộc Dự án 8

Thay đổi bắt đầu từ nhận thức

"Khi chưa có buổi sinh hoạt truyền thông cộng đồng, tôi nghĩ chuyện nhà là việc của đàn bà, chuyện làng, bản là việc của đàn ông. Giờ thì tôi biết, mình cũng có quyền lên tiếng, được bảo vệ và có thể giúp đỡ người khác", lời tâm sự chân thành trong buổi sinh hoạt Hội phụ nữ xã Lượng Minh của chị Lô Thị P, một phụ nữ dân tộc Thái ở xã Lượng Minh (huyện Tương Dương) khiến ai nghe cũng xúc động.

Lượng Minh là một xã miền núi còn nhiều khó khăn với hơn 95% dân số là người Thái và Khơ Mú, từng chịu ảnh hưởng quan niệm trọng nam khinh nữ, tảo hôn và bạo lực gia đình. "Việc tổ chức các lớp tập huấn trực tiếp tại thôn bản, chiếu phóng sự về kỹ năng mua bán, trao đổi sản phẩm qua mạng xã hội giúp họ hình thành kỹ năng, nhận biết chiêu trò lừa đảo. Kể từ khi có các buổi sinh hoạt, không khí tại các bản Cà Moong, Xốp Cháo, Xốp Mạt đã thay đổi rõ nét, phụ nữ mạnh dạn lên tiếng, chủ động tham gia và đóng góp ý kiến", bà Lô Thị Chi, Chủ tịch Hội Phụ nữ xã Lượng Minh cho biết.

Chiến dịch truyền thông vận động thay đổi "nếp nghĩ, cách làm" nhằm xóa bỏ định kiến giới, khuôn mẫu giới và xây dựng tổ truyền thông cộng đồng về phòng, chống bạo lực gia đình, chăm sóc sức khỏe sinh sản tại huyện Tương Dương là một trong 360 mô hình do Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Nghệ An triển khai từ khi Dự án 8 bắt đầu. Các tổ quy tụ những người có uy tín trong cộng đồng, am hiểu văn hóa bản địa và có khả năng truyền đạt. Thông qua những buổi trò chuyện, người dân được tiếp cận kiến thức thiết thực về chăm sóc sức khỏe sinh sản, phòng chống tảo hôn, bạo lực gia đình và định kiến giới. Bên cạnh hoạt động truyền thông, Hội còn trực tiếp hỗ trợ 839 phụ nữ dân tộc thiểu số với tổng kinh phí hơn 2 tỉ đồng, một bước đi cụ thể, thiết thực, góp phần giảm thiểu tỷ lệ tử vong mẹ và trẻ sơ sinh tại các vùng sâu, vùng xa.

Điểm nổi bật của Dự án 8 tại Nghệ An là sự bền vững trong hỗ trợ sinh kế. Tính đến nay, Hội đã thành lập 12 mô hình tổ nhóm sinh kế, tổ hợp tác do phụ nữ làm chủ hoặc đồng làm chủ, áp dụng công nghệ 4.0 vào sản xuất. Tại xã Mỹ Lý (Kỳ Sơn), mô hình Tổ hợp tác thổ cẩm Yên Hòa đang giúp hàng chục chị em người Mông và Khơ Mú hồi sinh nghề dệt truyền thống, đồng thời áp dụng công nghệ số để quảng bá sản phẩm qua mạng xã hội và sàn thương mại điện tử. Chị Lỳ Y Dung tổ hợp tác thổ cẩm hồ hởi chia sẻ: "Chúng tôi đã bán sản phẩm ra tận Hà Nội, Đà Nẵng, thậm chí có khách từ TP.HCM đặt hàng qua Zalo. Nhờ Hội hỗ trợ kỹ năng bán hàng, chụp ảnh, livestream, chị em tự tin hơn rất nhiều".

Tại xã Châu Cường (Quỳ Hợp), Tổ hợp tác trồng cây dược liệu và chế biến tinh dầu đã giúp nhiều phụ nữ Thái lần đầu biết cách sơ chế, chiết xuất tinh dầu từ sả, quế, gừng. Nhờ sản phẩm đạt chuẩn vệ sinh và có thương hiệu, các chị đã xây dựng thành công sản phẩm OCOP cấp huyện, mở ra hướng phát triển mới cho nông sản vùng cao.

Gần gũi và kịp thời

Không thể không kể đến mô hình "Địa chỉ tin cậy tại cộng đồng" thuộc Dự án 8, nơi phụ nữ và trẻ em tìm đến khi cần giúp đỡ. Mỗi điểm mô hình được trang bị đầy đủ chăn màn, giường tạm, đồ dùng thiết yếu và có người hỗ trợ 24/7. Tính đến nay, 41 mô hình đã được thành lập tại các địa phương như Tương Dương, Quỳ Hợp, Kỳ Sơn, Con Cuông, giúp hàng trăm trường hợp nạn nhân thoát khỏi nguy cơ tổn thương lâu dài.

Bình đẳng giới không dừng lại ở phụ nữ trưởng thành. Tại các trường học vùng cao, Hội đã thành lập 52 CLB "Thủ lĩnh của sự thay đổi" dành cho học sinh Dân tộc thiểu số, nơi các em được học kỹ năng lãnh đạo, thảo luận về giới, tự tin bày tỏ quan điểm. Nhiều em học sinh nữ từ chỗ rụt rè đã trở thành hạt nhân tích cực, được đề cử làm cán bộ lớp, tham gia phát biểu trong các cuộc họp thôn, xã.

Cùng với đó, các cuộc đối thoại chính sách tại thôn, xã với hơn 11.600 lượt người tham gia đã giúp phụ nữ vùng cao lần đầu tiên được nói lên tâm tư, góp ý cho chính sách, thay vì chỉ là người thụ hưởng bị động. Các chỉ tiêu của Dự án 8 tại Nghệ An đều đạt và vượt kế hoạch, 95 nữ cán bộ người DTTS được tập huấn (vượt chỉ tiêu), 21 lớp lồng ghép giới theo chương trình 2 tổ chức đúng tiến độ, hàng ngàn cán bộ xã, thôn được nâng cao năng lực về bình đẳng giới...

Tuy vậy, theo đại diện Hội phụ nữ tỉnh, hành trình vẫn còn nhiều chông gai. Một số nội dung triển khai chậm do chính sách chưa kịp thời; định mức hỗ trợ còn thấp; một vài mô hình sinh kế chưa phát huy hết tiềm năng. Hội LHPN tỉnh đã thẳng thắn nhìn nhận, rút ra bài học và điều chỉnh phù hợp, trong đó nhấn mạnh vai trò của người nòng cốt uy tín, truyền thông theo hướng dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm.

Chia sẻ về hành trình triển khai Dự án 8, bà Nguyễn Thị Quỳnh Hoa, Chủ tịch Hội LHPN tỉnh Nghệ An cho biết: "Hướng tới giai đoạn 2026-2030, Hội LHPN tỉnh Nghệ An dự kiến đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số, phát triển mô hình sinh kế xanh, hỗ trợ phụ nữ yếu thế và thúc đẩy vai trò phụ nữ trong hệ thống chính trị. Đây không chỉ là bước tiếp nối Dự án 8, mà còn là cam kết bền bỉ cho một tương lai phát triển, nơi phụ nữ dân tộc thiểu số được trao quyền bình đẳng". ■

Đối thoại giữa đại biểu Quốc hội và HĐND với trẻ em

Hội nghị tiếp xúc, đối thoại giữa đại biểu Quốc hội, HĐND với trẻ em tỉnh Lai Châu vừa được tổ chức tại TP Lai Châu, với sự tham gia của gần 200 đại biểu là lãnh đạo các Ban, Sở, ngành tỉnh, các tổ chức đoàn thể đại biểu trẻ em tiêu biểu - đại diện cho Hội đồng trẻ em các tỉnh Lai Châu, Hà Giang, Quảng Trị, Quảng Bình.

Hội nghị do Đoàn Đại biểu Quốc hội, HĐND tỉnh Lai Châu phối hợp với Ban Thường vụ Tỉnh đoàn và tổ chức Plan International Việt Nam tổ chức, hướng tới thúc đẩy thực chất quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề liên quan đến các em, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số, phát triển bền vững và hội nhập quốc tế.

Tại sự kiện, đại diện Hội đồng trẻ em tỉnh đã trình bày kết quả khảo sát về 3 chủ đề được trẻ em Lai Châu đặc biệt quan tâm, bao gồm: Sử dụng công nghệ thông tin và AI trong học tập; Nhận thức và thực trạng sử dụng thuốc lá điện tử trong thanh thiếu niên; Thực trạng và giải pháp trong công tác phòng, chống tảo hôn.

Trong phiên Đối thoại, đại biểu Hội đồng Trẻ em đã tham gia phát biểu các ý kiến, đại diện nêu lên những mong muốn, nguyện vọng của trẻ em tại địa phương đồng thời đề xuất nhiều giải pháp thực tế độc đáo, sáng tạo. Câu hỏi, đề xuất của các em đã được đại diện các Ban, Sở, ngành lắng nghe, phản hồi và cam kết sẽ tiếp tục nghiên cứu, đưa ra các giải pháp, đồng thời hoàn thiện cơ chế chính sách để tạo điều kiện tốt hơn cho trẻ em phát triển an toàn và toàn diện trong thời đại số.

Theo ông Chu Lê Chinh, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch HĐND tỉnh Lai Châu, Hội nghị là một diễn đàn đặc biệt, nơi tiếng nói của trẻ em được thấu hiểu và được ủng hộ bằng hành động. Năm nay, đối thoại lựa chọn những chủ đề vừa có tính thời sự, vừa gắn bó chặt chẽ mật thiết với cuộc sống của chính các em. Những góp ý, kiến nghị của các cháu chắc chắn sẽ không rơi vào khoảng trống, mà sẽ được lắng nghe bằng sự thấu cảm cùng tinh thần trách nhiệm cao nhất.



Trẻ em đăng ký phát biểu tại Hội nghị

N.MINH

Câu chuyện truyền cảm hứng của tay vợt Lê Đình Đức

● THU SÂM

Thể thao không chỉ là cuộc đua thành tích, không chỉ là niềm hân hoan tột cùng khi chiến thắng hay nỗi tiếc nuối đắng lòng khi thất bại. Ẩn sau mỗi trận đấu, mỗi giọt mồ hôi là cả một hành trình bền bỉ, đầy xúc cảm. Và đôi khi, chính hành trình ấy (với những nỗi đau, nghị lực và tình người) lại là điều chạm đến trái tim công chúng một cách sâu sắc nhất. Câu chuyện về tay vợt Lê Đình Đức là một minh chứng cho sức mạnh phi thường của thể thao, của tình yêu thương và niềm tin vào những điều tốt đẹp.

Từ đôi chân bị liệt

Ngồi đối diện với chúng tôi là một chàng trai có ánh mắt sáng ngời, gương mặt khôi ngô. Không ai có thể hình dung rằng tay vợt trẻ ấy từng trải qua những năm tháng tuổi thơ bị liệt, từng phải đối diện với bóng tối của một tương lai tưởng như khép lại. Ở tuổi 13, Đức đột ngột phát bệnh. Những cơn đau lưng dữ dội khiến cậu phải ngưng tập luyện. Ban đầu, bác sĩ chẩn đoán Đức bị viêm đa khớp. Nhưng chỉ hai tháng sau, đôi chân Đức không còn cử động được. Từ một đứa trẻ năng động, mỗi ngày đều vui đùa, tập luyện, thi đấu với bóng bàn, Đức bất ngờ rơi vào trạng thái liệt toàn thân, mọi hoạt động đi lại đều phải nhờ đến cha, mẹ, thầy và các đồng đội.

Người thầy của Đức (HLV Vũ Mạnh Cường) khi ấy đã không từ bỏ hy vọng. Thầy đưa cậu học trò nhỏ đi khắp các cơ sở chữa trị ở Hà Nội, từ Đông y đến Tây y, từ bài thuốc dân gian đến phương pháp điều trị hiện đại. Nhưng tất cả đều vô vọng. Sau cùng, tại Bệnh viện Bạch Mai, các bác sĩ chẩn đoán Đức mắc căn bệnh viêm cột sống dính khớp tự phát ở tuổi vị thành niên - một căn bệnh hiếm gặp và khó chữa. 6 tháng nằm liệt giường trong bệnh viện là chuỗi ngày Đức di chuyển trên lưng cha và mẹ. Họ thay phiên nhau cõng con quanh hành lang bệnh viện, kiên nhẫn chờ đợi từng dấu hiệu hồi phục nhỏ nhất.

Nhưng thể thao vốn dĩ là nơi sản sinh kỳ tích. Và Lê Đình Đức, bằng tất cả khát vọng tuổi trẻ, đã kiên cường vượt qua. Khi rời viện trở về nhà, dù thể trạng yếu ớt, đôi chân chỉ còn da bọc xương, Đức vẫn không từ bỏ niềm đam mê bóng bàn. Mỗi đêm, cậu bé nhỏ nhẫn ôm lấy cơn đau trong nước mắt, còn người mẹ nằm cạnh, cũng âm thầm khóc vì thương con. Mỗi sáng thức dậy là một lần đối mặt với thử thách tập đứng, tập đi, tập làm quen với đôi chân tưởng chừng đã bị quên lãng.



Vượt qua căn bệnh hiểm nghèo, Đình Đức đã tỏa sáng và lan tỏa câu chuyện về những điều tử tế

Thầy Cường và các đồng đội tiếp tục đồng hành, nâng đỡ cậu học trò trong từng bước đi đầu tiên. CLB bóng bàn Hà Nội T&T (nơi Đức từng sinh hoạt) nằm trên tầng 5, nhưng điều đó không cản được thầy trò quay trở lại. Mỗi ngày, thầy và các bạn thay nhau cõng Đức lên xuống, kiên trì tập luyện. Và rồi, 9 tháng sau khi trở lại, cậu bé từng bị liệt giành tấm HCV đơn nam lứa tuổi 14-15 tại giải trẻ quốc gia, một cột mốc không tưởng.

Đến kỳ tích viết bằng nước mắt, ý chí và sự tử tế

Từ ấy, sự nghiệp của Lê Đình Đức như bước sang một trang mới. Không chỉ phục hồi thể lực, Đức còn vươn lên trở thành một trong những tay vợt xuất sắc nhất của bóng bàn Việt Nam. Với bộ sưu tập thành tích đáng nể: 2 HCĐ nội dung đồng đội tại SEA Games 31 và 32; 6 HCV đôi nam, 2 HCV đôi nam - nữ giải vô địch toàn quốc; HCĐ đơn nam giải vô địch quốc gia năm 2020... cái tên Lê Đình Đức trở nên quen thuộc với giới chuyên môn và người hâm mộ bóng bàn cả nước.

Nhưng đằng sau mỗi tấm huy chương, đằng sau nụ cười chiến thắng là cả một câu chuyện dài của lòng biết ơn. Đức chưa bao giờ quên những người đã chạm vào cuộc đời anh như những ngọn nến thắp sáng niềm tin, cha anh một người thầy giáo Toán cần mẫn, luôn bên cạnh con trong từng trận đấu, từng lần trị liệu. Mỗi lần Đức thi đấu xong, người cha ấy lại ngồi mát xa chân cho con bằng đôi tay giản dị nhưng chứa đựng tình yêu lớn lao. Đức xúc động kể: "Bố lúc nào cũng lo cho tôi, cứ bảo đừng chơi nữa vì sợ tôi tái phát. Còn mẹ thì luôn âm thầm động viên. Các thầy và bạn bè trong đội như gia đình thứ hai của tôi".

Đức cũng dành sự tri ân đặc biệt đến một người đó là ông Đỗ Quang Hiển, khi nghe tin về bệnh tình của Đức, ông đã đứng ra hỗ trợ toàn bộ chi phí chữa trị. "Nếu không có bác Hiển, có lẽ tôi đã không có ngày hôm nay. Bác không chỉ cứu giúp một VĐV, mà còn thắp lên hy vọng, cho tôi cơ hội được sống với đam mê", Đức nghẹn ngào chia sẻ.

Câu chuyện của Lê Đình Đức vượt ra khỏi khuôn khổ của một hành trình thể thao. Đó là bản hùng ca của nghị lực sống, của khát vọng được vươn lên, của tinh thần không đầu hàng số phận. Đó cũng là minh chứng sống động cho sức mạnh của tình người, khi có những bàn tay sẵn sàng dang ra, nâng đỡ một tài năng trẻ vượt lên nghịch cảnh.

Trong bối cảnh thể thao Việt Nam ngày càng chuyên nghiệp và hội nhập sâu rộng với khu vực, quốc tế, những tấm gương như Lê Đình Đức trở thành biểu tượng cho một thế hệ vận động viên không chỉ biết chinh phục đỉnh cao thành tích, mà còn biết lan tỏa giá trị nhân văn của thể thao đến cộng đồng.

Lê Đình Đức từ một cậu bé từng nằm bất động trong bệnh viện suốt 6 tháng, đã trở thành tay vợt kiêu hãnh tung hoành trên đấu trường quốc gia và khu vực. Nhưng trên tất cả, hành trình của Đức là lời nhắc nhớ đầy xúc động rằng thể thao không chỉ là chuyện thắng - thua, mà còn là sức mạnh chữa lành, là nơi kết tinh lòng nhân ái, ý chí và nghị lực. ■

Hai tân binh châu Á giành vé tới World Cup

Vòng loại thứ ba World Cup 2026 khu vực châu Á tiếp tục xác định thêm ba đội tuyển chính thức giành quyền góp mặt tại vòng chung kết. Trong đó, Uzbekistan và Jordan đi vào lịch sử khi lần đầu tiên giành vé tới ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh, còn Hàn Quốc tiếp tục khẳng định vị thế với lần thứ 11 liên tiếp góp mặt ở VCK World Cup.

Tại bảng A, Uzbekistan hoàn tất hành trình vòng loại với trận hòa không bàn thắng trên sân của UAE. Dù chỉ giành 1 điểm, kết quả này cũng đủ để đội bóng Trung Á cán đích ở vị trí nhì bảng và chính thức ghi tên mình vào danh sách các đại diện châu Á dự World Cup 2026. Thủ thành Utkir Yusupov là một trong những điểm sáng bên phía Uzbekistan, với loạt pha cứu thua xuất sắc giúp đội nhà bảo toàn mành lưới.

Cùng thời điểm tại bảng B, đội tuyển Jordan làm nức lòng người hâm mộ khi giành chiến thắng thuyết phục 3-0 trước Oman để chiếm suất nhì bảng, qua đó lần đầu tiên trong lịch sử giành quyền góp mặt tại VCK World Cup. Tiền đạo Ali Olwan tỏa sáng rực rỡ với cú hat-trick ngoạn mục, khép lại một chiến dịch vòng loại giàu cảm xúc cho đại diện Tây Á.

Không bất ngờ khi đội tuyển Hàn Quốc giành vé sớm với chiến thắng 2-0 trước Iraq. Thi đấu hơn người từ cuối hiệp một sau chiếc thẻ đỏ của tiền đạo Ali Al-Hamadi (Iraq), "Những chiến binh Taeguk" dễ dàng áp đặt thế trận. Kim Jin-Gyu và Oh Hyeon-Gyu là hai cầu thủ lập công, mang về chiến thắng giúp đội tuyển xứ Kim chi nối dài thành tích ấn tượng, với lần thứ 11 liên tiếp giành vé dự VCK World Cup, tính từ năm 1986 đến nay.

Tại bảng C, Indonesia tiếp tục là hiện tượng thú vị của vòng loại khi giành chiến thắng tối thiểu 1-0 trước Trung Quốc trong trận đấu mang tính then chốt tại Jakarta. Bàn thắng duy nhất được ghi từ chấm phạt đền nhờ công của Ole Romeny. Với chiến thắng này, thầy trò HLV Patrick Kluivert duy trì hy vọng giành vé đi tiếp trước lượt trận cuối. Ngược lại, Trung Quốc chính thức bị loại, chấm dứt hy vọng tái lập kỳ tích World Cup 2002.

Cũng ở bảng đấu này, Australia giành chiến thắng sát nút 1-0 trước Nhật Bản, đội đã sớm đoạt vé. Aziz Behich ghi bàn quyết định ở phút 90 sau pha kiến tạo của Riley McGree, giúp đội bóng xứ Chuột túi chỉ cần không thua đậm ở lượt cuối để chắc suất đi tiếp.

Palestine nuôi hy vọng giành suất đá play-off nhờ chiến thắng 2-0 trước Kuwait. Trong khi đó, Kyrgyzstan chính thức dừng cuộc chơi sau trận hòa 2-2 trước CHDCND Triều Tiên tại Riyadh, kết quả khiến đội bóng này không thể lọt vào nhóm giành quyền đi tiếp.

Danh sách các đội châu Á đã giành vé dự VCK World Cup 2026 tính đến thời điểm hiện tại, châu Á đã xác định được 5 đại diện chính thức gồm: Nhật Bản, Iran, Hàn Quốc, Uzbekistan (lần đầu tham dự), Jordan (lần đầu tham dự). Các đội xếp hạng ba và tư tại mỗi bảng sẽ tiếp tục bước vào vòng đấu play-off để tranh hai tấm vé vớt còn lại và đại diện châu Á tham dự VCK World Cup 2026 tại khu vực Bắc Mỹ.

ĐẶNG XÁ

Vượt khó tại "chảo lửa" Bukit Jalil

● **VĨNH HY**

Đội tuyển Việt Nam sẽ thi đấu với đội tuyển Malaysia trên sân Bukit Jalil (Kuala Lumpur, Malaysia) vào lúc 20h (giờ Việt Nam) ngày 10.6 tại lượt trận thứ hai bảng F Vòng loại cuối Asian Cup 2027. Trận đấu này hứa hẹn mang đến những khó khăn và thách thức cho "Những chiến binh sao vàng" nên đòi hỏi toàn đội phải tập trung, thi đấu hết sức để giành một kết quả tốt.



Dù gặp khó về lực lượng và lại thi đấu trên sân khách nhưng các cầu thủ Việt Nam quyết tâm giành được kết quả tốt nhất **Ảnh: VFF**

Thử thách lớn

Vòng loại cuối Asian Cup 2027 chỉ lấy duy nhất một đội đứng đầu mỗi bảng đi tiếp. Tại bảng F, so với Nepal và Lào thì đội tuyển Malaysia được đánh giá cao hơn, đây chính là đối trọng lớn nhất của đội tuyển Việt Nam trong việc cạnh tranh suất đi tiếp duy nhất. Cả Việt Nam và Malaysia đều giành chiến thắng ở lượt trận ra quân nên trận đấu tại Bukit Jalil có tính chất rất quan trọng cho cơ hội đi tiếp của 2 đội. Hơn lúc nào hết, đội tuyển Malaysia xem cuộc đối đầu này là cơ hội không thể tốt hơn để đánh bại đội tuyển Việt Nam, qua đó tạo ưu thế lớn trong cuộc đua giành suất đi tiếp của bảng đấu này.

Quyết tâm muốn thắng đội tuyển Việt Nam nên đội chủ nhà đã quyết định tổ chức trận này trên sân Bukit Jalil có sức chứa 85.500 chỗ ngồi thay vì sân Sultan Ibrahim với sức chứa 40.000 CĐV như ở trận thắng Nepal tại lượt trận đầu. Bukit Jalil là sân vận động lớn nhất Đông Nam Á và lớn thứ tư châu Á, được mệnh danh là "chảo lửa" nhờ sự cuồng nhiệt của các CĐV. Họ phủ nên một màu đen và vàng - màu sắc truyền thống của ĐTQG, rồi nhảy, hò hét và tạo nên âm thanh rất lớn khiến các cầu thủ thậm chí không thể nghe được bất kỳ chỉ đạo nào từ ban huấn luyện. Đội tuyển Malaysia kỳ vọng người hâm mộ nhà sẽ biến Bukit Jalil thành một biển vàng - đen để mang đến bầu không khí sôi động, "tiếp lửa" cho đội nhà, đồng thời tạo áp lực và sức ép lớn cho đội khách.

Trong lịch sử đối đầu, đội tuyển Việt Nam đã thắng Malaysia đến 15 trận, hòa 3 và thua 5. Trong đó, 4/5 trận thua của "Những chiến binh sao vàng" đến từ những chuyến làm khách trên sân đối thủ. Lần gần nhất đội tuyển Việt Nam thua trên sân Bukit Jalil là tại AFF Cup 2012, khi đó đội đang là những nhà ĐKVĐ giải đấu nhưng lại phơi áo 0-2. Lần gần nhất đội tuyển Việt Nam làm khách tại Bukit Jalil là trận bán kết lượt đi AFF Cup 2018, khi đó đội dẫn dắt bởi HLV Park Hang-seo đã dẫn trước 2 bàn nhưng vẫn bị đối thủ gỡ hòa 2-2.

HLV Kim Sang-sik từng dẫn dắt đội Các ngôi sao Đông Nam Á giành chiến thắng 1-0 trước CLB Manchester Utd tại Bukit Jalil hồi cuối tháng 5 vừa qua nên sẽ hiểu thách thức mà các đội khách khi phải thi đấu tại đây. "Chúng tôi từng có trải nghiệm thi đấu dưới áp lực khán giả rất lớn ở sân Rajamangala của Thái Lan tại chung kết lượt về AFF Cup 2024 vừa qua. Đá tại Bukit Jalil, tôi nghĩ điều quan trọng là cầu thủ phải tin tưởng vào bản thân, đồng đội và ban huấn luyện để vượt qua áp lực, hướng đến một kết quả tốt nhất", HLV Kim Sang-sik bày tỏ.

Quyết tâm giành chiến thắng

Để hướng đến mục tiêu đánh bại đội tuyển Việt Nam và giành vé dự VCK Asian Cup 2027, đội tuyển Malaysia đã tăng cường sức mạnh bằng việc nhập tịch và gọi các cầu thủ có gốc Malaysia đang thi đấu ở nước ngoài. "Những chú hổ Harimau" vừa bổ sung thêm 4 cầu thủ nhập tịch gồm: Imanol Machuca, Rodrigo Holgado (Argentina), Joao Figueiredo (Brazil) và Jon Irazabal (Tây Ban Nha). Trước đó, họ đã có Facundo Garces (Argentina) cùng một số cầu thủ gốc Malaysia đang chơi bóng tại Australia, Anh, Argentina, Bỉ và Phần Lan. Trên băng ghế chỉ đạo, HLV Peter Cklamovski đang mang đến làn gió mới cho đội tuyển Malaysia. Với dàn cầu thủ nhập tịch và gốc Malaysia chất lượng, chiến lược gia người Australia chỉ cần lắp ghép thêm những cầu thủ bản địa xuất sắc, giúp họ hòa nhập tốt thì sẽ tạo nên một đội tuyển đáng sợ.

Trong khi đó, đội tuyển Việt Nam đang đối diện với khó khăn lớn về lực lượng khi rất nhiều trụ cột vắng mặt vì chấn thương như tiền đạo Văn Toàn, Xuân Son, Vĩ Hào, Công Phượng, tiền vệ Ngọc Tân, hậu vệ Văn Thanh, Thanh Bình và Việt Anh. Với tình thế hiện tại, việc chỉ cần chia điểm ở Bukit Jalil cũng là một kết quả chấp nhận được bởi đội tuyển Việt Nam còn đá với Malaysia lượt về trên trên nhà.

Dù vậy, HLV Kim Sang-sik vẫn tin tưởng các học trò sẽ làm tốt hơn thế. "Tất cả các trận đấu đều rất áp lực, nhưng niềm vui sẽ được nhân đôi khi chúng ta vượt qua khó khăn và giành chiến thắng. Tôi luôn tin tưởng các cầu thủ sẽ đoàn kết, nỗ lực để vượt qua thử thách. Dù vòng loại diễn ra theo thể thức lượt đi - lượt về, chúng tôi không muốn đánh rơi bất kỳ điểm số nào và đặt mục tiêu giành trọn 3 điểm ở trận đấu tới. Nói chung, chiến thắng luôn là mục tiêu cao nhất của đội tuyển Việt Nam", chiến lược gia người Hàn Quốc bày tỏ.

Về phần mình, đội trưởng Đỗ Duy Mạnh khẳng định: "Trước trận gặp Malaysia, bản thân tôi và các đồng đội đều rất quyết tâm để giành kết quả tốt nhất. Đó sẽ là một trận đấu không dễ dàng trên sân Bukit Jalil, nhưng chúng tôi sẽ phát huy sức mạnh của tinh thần đoàn kết, tuân thủ chiến lược từ ban huấn luyện, chuẩn bị kỹ lưỡng để hướng đến một trận đấu thành công".

Tương tự, tiền vệ Nguyễn Hai Long cũng thể hiện quyết tâm: "Chúng tôi tôn trọng đối thủ nhưng quan trọng nhất là sự chuẩn bị và khát khao của đội tuyển Việt Nam để nối dài mạch bất bại trước Malaysia. Đây là trận đấu then chốt, quan trọng. Toàn đội đang tập trung hướng đến kết quả tốt nhất ở trận đấu này. Thi đấu trên sân khách luôn khó khăn, nhưng toàn đội sẽ tập trung tối đa, quyết tâm giành 3 điểm". ■

TIN **THỂ THAO**

Trao giải Press Cup 2025

Sau ba ngày thi đấu sôi nổi tại TP Từ Sơn (Bắc Ninh), tối 7.6, Gala tổng kết và trao giải Giải bóng đá các cơ quan báo chí toàn quốc - Press Cup lần thứ 9, năm 2025 đã chính thức diễn ra trong không khí trang trọng, ấm cúng và đầy cảm xúc. Trận chung kết giữa FC Trung tâm Phát thanh - Truyền hình Quân đội và FC Đài Truyền hình TP.HCM (HTV) đã khép lại với tỉ số 2-1 nghiêng về đại diện Quân đội. Bên cạnh cúp vô địch, Ban tổ chức cũng trao nhiều giải thưởng quan trọng khác như giải Nhì, giải Ba, giải Phong cách, Cầu thủ xuất sắc, Thủ môn xuất sắc, Đội hình tiêu biểu cùng các hình thức khen thưởng dành cho trọng tài, nhà tài trợ và đơn vị đồng hành.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Lê Quốc Minh, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Tổng Biên tập Báo *Nhân Dân*, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam, Trưởng ban Chỉ đạo Press Cup 2025 nhấn mạnh ý nghĩa của Press Cup không chỉ là hoạt động thể thao đơn thuần mà còn là dịp tăng cường gắn kết giữa các cơ quan báo chí, góp phần lan tỏa giá trị nghề nghiệp, tinh thần đồng hành và cống hiến trong đội ngũ những người làm báo. Đặc biệt, Press Cup 2025 còn đánh dấu điểm nhấn mới khi lần đầu tiên tổ chức trận Siêu Cup báo chí Việt Nam - Thái Lan, mở rộng giao lưu quốc tế và thắt chặt quan hệ báo chí hai nước.

KHẢI HƯNG

Coco Gauff lần đầu đăng quang Roland Garros

Tay vợt trẻ người Mỹ Coco Gauff đã tạo nên chiến thắng ấn tượng tại trận chung kết đơn nữ Giải quần vợt Pháp mở rộng (Roland Garros) 2025 khi ngược dòng đánh bại tay vợt số 1 thế giới Aryna Sabalenka với tỉ số 6-7, 6-2, 6-4. Trận đấu diễn ra hấp dẫn ngay từ set đầu tiên khi Sabalenka sớm vượt lên dẫn trước. Tuy nhiên, Gauff thể hiện bản lĩnh đáng nể khi kéo trận đấu vào loạt tie-break và chỉ chịu thua sát nút. Kể từ set hai, tay vợt người Mỹ hoàn toàn lấn át đối thủ với lối đánh chắc chắn, tốc độ và giàu thể lực, trong khi Sabalenka liên tiếp mắc lỗi tự đánh hỏng.

Chiến thắng này giúp Coco Gauff giành danh hiệu Grand Slam thứ hai trong sự nghiệp, sau chức vô địch Mỹ mở rộng năm 2023. Tay vợt sinh năm 2004 cũng trở thành người Mỹ đầu tiên đăng quang tại Roland Garros kể từ sau chiến thắng của Serena Williams vào năm 2015, đồng thời là tay vợt nữ người Mỹ thứ bảy từng vô địch tại đây.

K.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Thái Lan ghi nhận gần 375.000 ca mắc Covid-19

Theo Cục Kiểm soát Dịch bệnh (DDC) Thái Lan, nước này đã ghi nhận gần 375.000 ca mắc Covid-19 trên toàn quốc, với 84 trường hợp tử vong được xác nhận. Theo Cục Dịch tễ học của DDC, tính đến nay đã ghi nhận 23.352 bệnh nhân mới, trong đó có 22.399 người được điều trị ngoại trú và 953 người phải nhập viện.

Bangkok vẫn là thành phố dẫn đầu về số ca nhiễm mới, ghi nhận 9.193 ca, tiếp theo là Rayong (1.088), Nonthaburi (729), Sa Kaeo (665) và Chon Buri (611).

TRÂM ANH

Philippines cấp thị thực miễn phí cho công dân Ấn Độ

Bộ Ngoại giao Philippines cho biết, nước này sẽ cấp thị thực miễn phí cho công dân Ấn Độ nhằm tăng lượng khách du lịch. Chính sách cấp thị thực miễn phí được áp dụng từ ngày 8.6.2025.

Thứ nhất, công dân Ấn Độ có thể nhập cảnh vào Philippines mà không cần thị thực trong thời hạn không gia hạn và không chuyển đổi là 14 ngày vì mục đích du lịch, khi xuất trình hộ chiếu còn hiệu lực ít nhất 6 tháng sau thời gian lưu trú dự kiến. Thứ hai, công dân Ấn Độ sở hữu thị thực hoặc giấy phép cư trú hợp lệ và hiện hành của Mỹ, Nhật Bản, Australia, Canada, Schengen, Singapore hoặc Vương quốc Anh có thể nhập cảnh vào Philippines mà không cần thị thực trong thời hạn không gia hạn là 30 ngày để du lịch, khi xuất trình hộ chiếu còn hiệu lực ít nhất 6 tháng sau thời gian lưu trú dự kiến.

P.MINH

Người dân Israel biểu tình đòi giải cứu con tin

Người dân Israel ở nhiều địa phương lại xuống đường tham gia các cuộc biểu tình quy mô lớn nhằm gây áp lực buộc Chính phủ nước này đạt được một thỏa thuận toàn diện để giải cứu toàn bộ các con tin còn bị giam giữ tại Dải Gaza. Hiện các nhóm vũ trang tại Dải Gaza vẫn đang giữ 55 con tin, bao gồm thi thể của ít nhất 33 người đã được Lực lượng Phòng vệ Israel xác nhận đã tử vong và 20 người được cho là vẫn còn sống. Ngoài ra, tình trạng của 2 con tin khác đang gây lo ngại nghiêm trọng.

Cuộc biểu tình có sự tham gia phát biểu của người thân hai con tin được cho là còn sống. Đồng thời, thân nhân của 4 con tin đã thiệt mạng và hiện thi thể vẫn bị giữ tại Dải Gaza, cũng đã lên tiếng.

L.YẾN

"Giấc mơ Mỹ" sẽ tan vỡ vì sắc lệnh về thị thực và nhập cảnh?

HỒNG NHUNG

Tổng thống Mỹ Donald Trump đã liên tiếp ký hai sắc lệnh gây tranh cãi về thị thực và nhập cảnh, làm dấy lên lo ngại về quyền lợi của sinh viên quốc tế và quan hệ đối ngoại giữa Mỹ với nhiều nước.

Trong tháng 5, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã ký sắc lệnh hạn chế nhập cảnh vào Mỹ đối với công dân nước ngoài muốn học tập hoặc tham gia các chương trình trao đổi tại Đại học Harvard. Sắc lệnh cũng chỉ thị Bộ Ngoại giao Mỹ "xem xét thu hồi" các visa học thuật hoặc trao đổi hiện có của bất kỳ sinh viên Harvard nào "không đáp ứng các tiêu chí của sắc lệnh".

Đến đầu tháng 6, Tổng thống Mỹ Donald Trump tiếp tục ký thêm sắc lệnh cấm nhập cảnh đối với công dân từ 12 quốc gia đến Mỹ và hạn chế công dân từ 7 nước khác. Các quốc gia bị cấm gồm: Afghanistan, Myanmar, Chad, Cộng hòa Congo, Guinea Xích Đạo, Eritrea, Haiti, Iran, Libya, Somalia, Sudan và Yemen. Washington cũng sẽ áp đặt các hạn chế nghiêm ngặt hơn đối với công dân đến từ Burundi, Cuba, Lào, Sierra Leone, Togo, Turkmenistan và Venezuela.

Giới quan sát đánh giá, ngoài lý do an ninh quốc gia, Tổng thống Donal Trump dường như đang muốn chứng minh ông đã giữ cam kết lúc tranh cử và tìm kiếm nhượng bộ từ nước khác, đồng thời bày tỏ lo ngại các quyết định sẽ ảnh hưởng lớn đến giáo dục và quan hệ quốc tế của Mỹ với các nước.

Theo giới quan sát, lệnh cấm nhập cảnh của Tổng thống Trump có thể sẽ xóa tan hy vọng về cuộc sống mới ở Mỹ của nhiều người dân hiện đang sống trong bất ổn và khó khăn cùng cực. Người dân các nước như Haiti hay Sudan hiện đang có cuộc sống bất an và nguy hiểm vì xung đột, hay tình trạng mất an ninh lương thực nghiêm trọng. Vì vậy, sắc lệnh là đòn giáng mới nhất đối với các cộng đồng người di cư từ Haiti, Venezuela và Cuba sau khi Tòa án Tối cao tuần trước đã phán quyết thu hồi quyền cư trú hợp pháp tạm thời mà chính quyền cựu Tổng thống Biden từng cấp cho khoảng 211.000 người Haiti, 117.000 người Venezuela và 110.000 người Cuba cùng một số cộng đồng khác.

Bên cạnh đó, lệnh cấm nhập cảnh mới cũng vấp phải sự phản ứng từ nhiều bên, làm dấy lên lo ngại về nguy cơ gia tăng chia rẽ, kỳ thị và ảnh hưởng tiêu cực đến quan hệ quốc tế. Cao ủy Liên Hợp Quốc về Nhân quyền Volker Turk đã bày tỏ quan ngại sâu sắc về phạm vi rộng và tính bao quát của lệnh cấm, cho rằng điều này làm dấy lên mối lo ngại nghiêm trọng từ góc độ luật pháp quốc tế.

Sau khi lệnh cấm được thông báo, một số nước bị ảnh hưởng như Cuba cũng lên án lệnh hạn chế nhập cảnh đối với công dân nước này, cho rằng đây là hành động mang "màu sắc phân biệt chủng tộc", tác động lớn các mối quan hệ gia đình, văn hóa và học thuật giữa Cuba và Mỹ.

Trong khi đó, Somalia lập tức đã cam kết phối hợp với Mỹ để giải quyết các lo ngại an ninh liên quan đến người nhập cư. "Chúng tôi coi trọng mối quan hệ lâu dài với Mỹ và sẵn sàng tham gia đối thoại nhằm xử lý những vấn đề được nêu", Đại sứ Somalia tại Washington Dahir Hassan Adbi cho biết. ■



Người tị nạn Afghanistan xếp hàng bên ngoài Căn cứ chung McGuire-Dix-Lakehurst ở New Jersey (Mỹ) vào năm 2021

Ảnh: REUTERS

GÓC BÌNH LUẬN

ChatGPT "hụt hơi" tại Hàn Quốc

LAM SA

Từng được ca ngợi là ứng dụng phát triển nhanh nhất trong lịch sử, ChatGPT, chatbot trí tuệ nhân tạo của OpenAI, đang phải đối mặt với làn sóng sụt giảm người dùng tại một trong những thị trường năng động nhất châu Á là Hàn Quốc.

Theo dữ liệu mới công bố từ IGAWorks, số lượng người dùng hoạt động hằng tháng (MAU) của ChatGPT tại Hàn Quốc trong tháng 5 chỉ còn 10,17 triệu, giảm hơn 500.000 người so với tháng trước. Đây là lần giảm thứ hai kể từ tháng 2 năm ngoái, đặt dấu chấm cho chuỗi tăng trưởng bùng nổ từng giúp ChatGPT chạm mốc gần 5 triệu MAU vào tháng 3 và nhanh chóng gấp đôi con số ấy chỉ sau một tháng.

Sự bùng nổ trước đó phần lớn được thúc đẩy bởi tính năng tạo hình ảnh độc đáo trong phiên bản ChatGPT-4o, nơi người dùng có thể biến hình ảnh cá nhân thành những bức tranh mang phong cách hoạt hình Studio Ghibli. Tuy nhiên, đà tăng dường như đã hạ nhiệt. Số lượt tải xuống trong tháng 5 chỉ đạt 1,5 triệu, giảm mạnh so với con số 4,66 triệu của tháng 4.

Giới chuyên gia nhận định, sự sụt giảm này là dấu hiệu cho thấy ChatGPT đang bước vào giai đoạn chững lại tại thị trường Hàn Quốc, nơi tỷ lệ người dùng Internet trả phí cho dịch vụ AI đã tăng mạnh, chiếm tới 7% vào năm 2024 (hơn 7 lần so với năm trước đó). Điều này cho thấy, dù nhu cầu AI vẫn hiện hữu, nhưng sự cạnh tranh ngày càng gay gắt cùng kỳ vọng cao từ người dùng buộc các nền tảng phải liên tục đổi mới để giữ chân khách hàng.

Không chỉ tại Hàn Quốc, ChatGPT còn ghi nhận mức sụt giảm người dùng trên phạm vi toàn cầu trong mùa hè năm nay. Trước đó, nền tảng này từng gây ấn tượng khi cán mốc 100 triệu người dùng chỉ sau hai tháng ra mắt và nhanh chóng lọt vào top 30 website lớn nhất thế giới.

Một bộ phận người dùng cũng chia sẻ, ChatGPT đã kém hữu ích và ít thú vị hơn so với thời gian đầu. Dù OpenAI liên tục tung ra các bản cập nhật, nhưng nhiều phản hồi cho thấy hiệu suất và độ chính xác của chatbot đã không còn như trước.

Cuộc cạnh tranh AI toàn cầu vẫn đang trong giai đoạn gay cấn. Với những bước đi chiến lược và cam kết đầu tư, liệu ChatGPT có thể lấy lại vị thế và khơi dậy một làn sóng bùng nổ mới tại các thị trường trọng điểm như Hàn Quốc? Câu trả lời sẽ phụ thuộc vào khả năng thích ứng và đổi mới của chính những người tạo ra nó.■